

POEZIJOS PAVASARIS

JONAS AISTIS

Tuo vardu šiemet Lietuvoje pasirodė poezijos almanachas, globias apie pusę šimto poetų poezijos pavyzdžių. Tai jau ant-ras, bent mano žiniomis, panašaus pobūdžio rinkinys. Su tuo tikslu skirtumu, kad tai, kas pernai buvo tiksliai pagėdavimas, šiemet tapo įsakmi būtinybė. Tikėjime, kad šių metų Poezijos pavasaris nebus paskutinis...

Leidiny, sakyčiau, yra visais atžvilgiais sveikintinas. Jame poetai urmu atsigrįžta į žmogų, į tautines tradicijas ("Tegu mūsų lyrika ir toliau turtėja kitų tautų kultūros pradmenimis ir ornamentais! Norėtusi tik vieno, — kad ...perėtų lietuviškos šilainės sluoksnelį, lietuviško jutimo prizmę, tiesa, smarkiai pasikeitusią tarybiniais metais". Vytautas Kubilius, Poezijos pavasaris, 1965, 81 p.). Sveikintinas yra dar ir dėl to, kad jis apjungęs didelį būrį talentingų jaunimo, kuris kaip tik tai naujai akcentuojamais balsais visai užgožia išseksus ir dažnai pasimetusį senimą. Nors ne visas datas pasisekė sulesioti, bet galima drąsiai tvirtinti, kad iš almanacho penkių dešimtų poetų beveik trisdešimt yra gimusių 1930—1940 metų tarpe.

Kadangi poeto talentas paprastai išryškėja per kelis metus, tai, kalbant apie poezijos pavasarį, vargu ar tikslu apsi-stoti ties poetais gimusiais prieš 1930 metus. Deja, ir tų yra per daug, tai, aišku, trumpos apimties rašinyje yra neįmanoma visus atskirai aptarti, dėl to teks paminėti tik vieną kitą daugiau prasimušusį ir pateikusį būdingesnį naujos dvasios poezijos pavyzdį.

Štai keli įdomesni pasisakymai, iš kurių paaiškėja naujai statomi poezijos reikalavimai: "Galima džiaugtis — sėkmingai paskelbta kova tuščiai patetikai, nugalėtas natūralizmas, jau šypsena kelia techniskąją atributiką apkaitytas poezijos savalaikiškumo supratimas. Pasukta ryžtingu, neatlenkiamu posūkiu į plačiausia prasme suprantamą žmogaus poreikių pasaulį", Irena Kostkevičiūtė, kritikė. "Skraidoma, žinoma, lėktuvais ir net dar kai kuo, bet tai, kas dedasi žemėje, žmoguje, žmonės kadaise sugebėdavo matyti ir važiudami rogeše", Juozas Aputis, prozininkas. "Poeto darbas dainuoti, kas visiems sava ir brangu, nuo ko geres-

nis, švaresnis daraisi. Poetas vis dėlto — laiko sąžinė. Taigi nelengva ja būti", Laima Abraitytė, mokytoja. "Poetinės asmenybės savo kūryba iškyla pirmiausia kaip kurios nors nacionalinės kultūros atstovai. Jie negali jos paneigti, nes tada tektų priimti svetimą kultūrą, atsakyti savęs ir viso to, ką gavome nuo vaikystės per poeziją, muziką, daile, liaudies meną, kas išvystė meninius polinkius, paskatino ieškoti naujų vertybių, naujų meno kelių", Marcelijus Martinaitis.

Po tais beveik imperatyviais pareiškimais pasirašę, kaip matote, lietuviai, bet jau iš paties tono just, kad tasai parakas išrastas Maskvoje, ne Vilniuje. Nesvarbu, kur ir kaip tasai parakas išrastas, bet tai yra naujas ir bent iki išol negirdėtas reiškinys. Anksčiau viena sena nuobodžiuko pasaka buvo kartojama: tautinė forma, socialistinis turinys. Mano galva, jau visai nedaug tetrūksta, kad poezija galėtų šiaip taip verstis ir, gal būt, net augti.

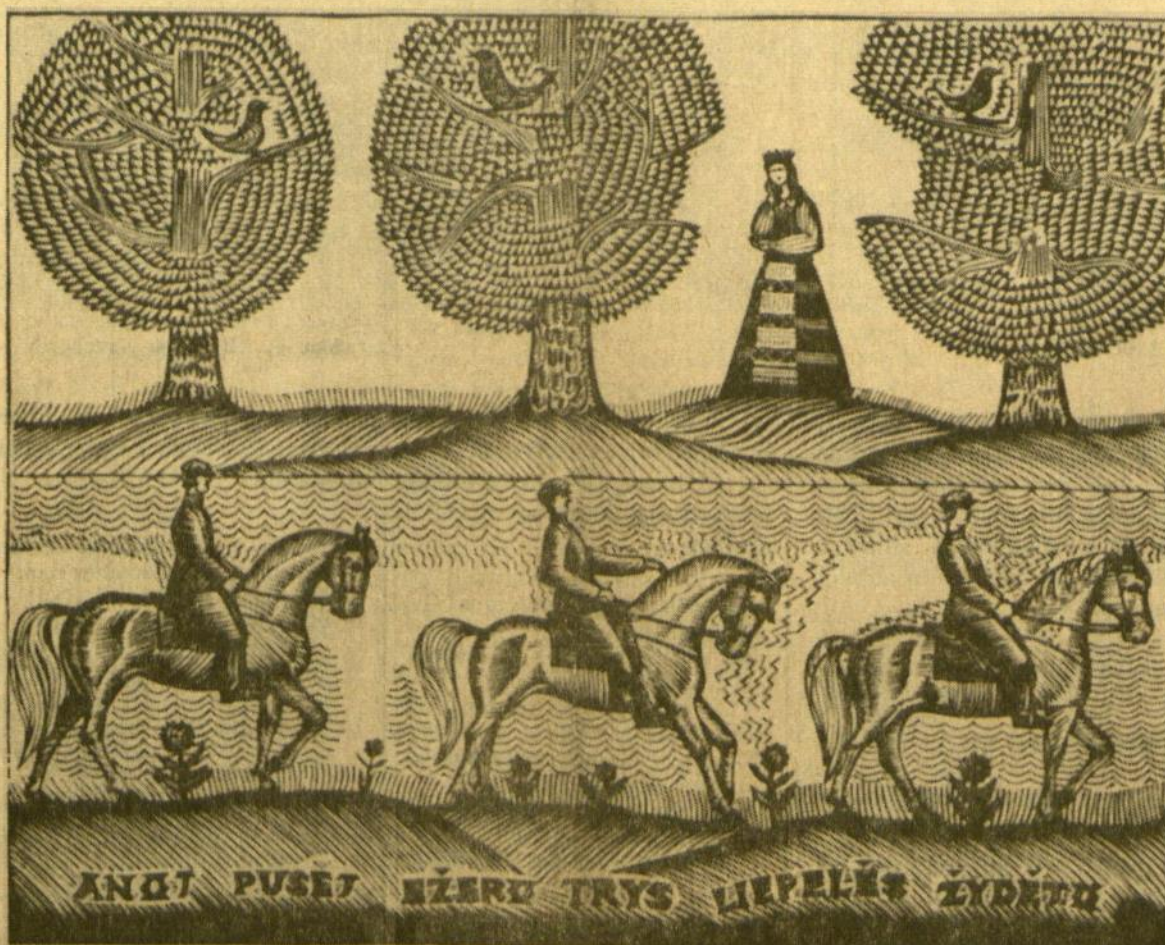
Antologijoje pateikti poezijos pavyzdžiai duoda pagrindo ma-

Arūnas Tarabilda

Grafika iš "Poezijos pavasario"

nyti, kad lietuviai poetai nemoka pilnai turimomis laisvėmis pasinaudoti. Tai sakydamas, visai neturiu galvoje pigios ir demagogiškos Evgenij Evtušenko pilietinės drąsos. Man ne paslaptis, kad didesnė dalis jaunųjų poetų yra išauklėta komjaunimo gretose, o dalis yra dideli ir reikšmingi pareigūnai. Poezija yra plonas, subtilus ir sudėtingas dalykas, ji nieko bendro su bačkine agitacija neturi. Poezija lygia dalia nėra nerimtas tabokos krėtimas, nei kalambūrai, nei sąmojus, nei feļjetoninės bravūros pigūs efektai. Poezijos pavyzdžiuose yra visko, nuo kosmonauto iki elektrogitaros, bet dažnai pasigendį poeto, tai yra, dalykų esmę matančio ir jaučiančio žmogaus. Ir keista, davinijų yra

Jonas Kuzminskis

Grafika iš "Poezijos pavasario"

labai rimtų, bet rezultatai galėtų būti daug geresni.

Vieno, ko lietuviškoji poezija per tuos dešimtmečius atsikratė, tai sentimentalizmo. Bene bus tai vienintelė socialistinio realizmo geroji pusė. Žalos, žinom, jis kur kas daugiau padarė. Asmenybės kulto laikai paliko keliolikos metų proteršą. Ir kas pikčiausia, kad talentų ir tada nestigo, tik tai jie buvo (ir

dabar yra) prievartaujami ir sistemingai žudomi. Prievartaujami primetamais siužetais, žudomi pasisekimu, dideliais tiražais, stechanoviška gamyba. Taip talentas, kaip neišplaukęs javas, nuvysta arba, kaip rugys į dirbę, talentas išvirsta į grafomaną. Nelengva jaunam sveikam praplaukti viliojančių sirenų salas...

Jaunųjų poezijoje vis tebevy-

rauja sodžiaus motyvai ir vaizdai. Namų apyvokos rakandai, dirbiniai, naminiai gyvuliai ir paukščiai vaidina didelę, gal net truputį per didelę rolę, nors sakoma, kad beveik pusė Lietuvos gyventojų jau miestelėnai. Gal tai atsigrįžimo į tradicijas padariniai. Ne vien įvaizdai, bet ir pasaulėvaizdis sodietiško polėkio.

(Nukelta į 2 psl.)

TARP AMERIKIEČIŲ IR LIETUVIŲ KRITIKŲ

Aloyzas Baronas apie savo naująjį romaną, giedrininkų konkursą, kontaktus su amerikiečiais laikraštininkais ir lietuvių rašytojo atsakomybę

Ateitininkų "Giedros" korporacijos skelbtąjį romano konkursą, kaip jau žinome, laimėjo Aloyzas Baronas. Tūkstančio dolerių premija rašytojui bus įteikta lapkričio 27 d. giedrininkų rengiamam literatūros vakarė - koncerte, Jaunimo centre, Chicagoje.

Premijuotasis romanas "Trečioji moteris" nėra pirmasis toks Aloyzo Barono laimėjimas ir toli gražu ne pradedančio rašytojo knyga. Tai bus, berods, aštuonioliktąjį šio mūsų autoriaus knygą. Aloyzas Baronas yra vienas iš retų nepavargstančių mūsų rašytojų, kuris, per daug nepaisydamas nei kritikos pagyrimų, nei pabarimų, atkakliai eina savo pasirinktojo keliu. Ir laisvojo pasaulio lietuvių literatūros atole Barono brydė pasilieka ryškiai pastebima, nebeištrinama, o pastaruoju metu ją pastebėjo jau ir amerikiečių spauda.

Naujo laimėjimo proga rašytoją čia užkalbiname.

— Kokia buvo pirmoji romano genezės priežastis? Ar giedrininkų konkursas paskatino rėsti mintyje naujo romano apmatų, ar jau turimi apmatai konkurso buvo paskatinti realizuoti juodu ant balto?

— Į vieną tikrovinį nuotykią atrėmtą idėją nešiojau seniai galvoje, tačiau laiko stoka neleido prie stalo prisėsti, o ant-ra — nebuvo ir reikalo. Kai pakartotinai "Giedra" paskelbė

konkursą, ryžausi pradėti rašyti.

— Premijuotojo romano vardas beveik pikantiškas — "Trečioji moteris". Kas ta trečioji moteris? Ir kodėl trečioji?

— Vienas romano nenaudėlis veikėjas teigia, kad pirmoji moteris yra motina, antroji žmona,

o trečioji mirtis, tačiau čia trečioji moteris yra kita, ji iš dviejų besivaržančių motinų atima vaiką.

— Koks yra romano įvykų fonas ir kokie yra pagrindiniai autoriaus minčių bei užmojų taikiniai?

— Veiksmas eina dviem plot-

mėm. Aktualioji pusė siekia šių dienų JAV gyvenimą, gi senesnioji dvidešimtmečių anksčiau. Tarp daugelio kitų, romane iškeliamų klausimų sprendžiamas ir įdiegtos ir įgimtos tautybės klausimas.

— Ar labai, rašant romaną, buvo paisyta, be kita ko, vieno iš konkurso sąlygose palikto pagėdavimo "stipraus charakterio moters atvaizdavimo", ir kaip romane reiškiasi tas charakterio stiprumas?

— Rašydamas romaną, pail-

siau pagrindinio pagėdavimo, kurį stato nebe konkursų skelbėjai, bet pati literatūra, tai literatūriškumo. Be abejo, juo charakteriai ryškesni, juo knyga labiau atitinka tuos literatūros reikalavimus. Tačiau moters charakterio stiprumas gali būti ir toks, kuris nebepatenkintų konkurso sumanytojų. Kiekviena savo vaikų mylinti motina, kas liečia jos santykius su jais, yra tam tikra prasme visada stipri, ir tas stiprumas ją savime herojina.

— Pastaruoju metu amerikiečių spaudoje buvo gana ryškiai įvertintas Jūsų kadaise "Draugo" romano konkurse premijuoto romano "Lieptai ir budgėnės" vertimas anglų kalton. Šia proga buvotė pastebėtas bei asmeniškai užkeltas ir amerikiečių literatūros kritikų ir net didžiosios spaudos kultūrinių priedų redaktorių, jų nuolatinių grožinės literatūros recenzentų, pvz. "Chicago Tribune". Sakykite, kokie įspūdžiai iš tų susitikimų?

— Manysčiau, kad mes lietuviai turėtume ieškoti daugiau amerikiečių laikraščių redaktorių draugystės. Kiek teko sutikti, jie labai malonūs ir draugiški vyrai. Ir kadangi jie taipgi plunksnos žmonės, tai visada labai greitai surasdavom bendrą kalbą. Šitai galėčiau pasakyti apie "Cicero Life" redaktorių O'Gara ir tiek apie "Chicago Tribune" knygų priedo "Books Today" redaktorių Robert Cromie. Su kiekvienu teko dar pakartotinai kalbėtis ir visada mielai su jais rasdavom bendrą šneką. Robert Cromie draugiškai nubarė, kad neatvykstu į Midwests amerikiečių rašytojų

(Nukelta į 4 psl.)

Rašytojas Aloyzas Baronas (kairėje) kalbasi su "Chicago Tribune" sekmadienio priedo "Books Today" redaktoriu Robert Cromie.

Šiame numery:

- Kultūros kongresą planuojant.
- Poezijos pavasaris.
- Tarp amerikiečių ir lietuvių kritikų.
- J. Savajo novelė "Senis".
- Sesers M. Jurgitos eilėraščiai.
- Lyric operos sezonui Chicagoje prasidėjus.
- Dail. A. Tamošaičio kūryba.
- Pusulandis su WCIU-TV 43-jame aukšte.
- Lituanistikos mokslo naujienos.
- Kultūrinė kronika.
- Filmų įvairumai.
- Akademinių prošvaistės.

POEZIJOS PAVASARIS

(atkelta iš 1 psl.)

Iš pusės kapos atsiskyrė aštuonetas, kurie, bent mano galva, atrodo atsilaisvėję: Justinas Marcinkevičius, Dalia Urnevičiūtė, Judita Vaičiūnaitė, Tomas Venclova, Marcelijus Martinaitis, Vladas Šimkus, Jonas Strielkūnas, Ramutė Skučaitė... Kitas, žinoma, kitaip parinkty. Trečias pasigėstų Algimanto Baltakio. Rinkau viltis. O A. Baltakis, labai norėčiau klysti, atrodo, tegali kelti eilių kiekį ne kokybę, Kaltos, kaip anksčiau sakiau, sąlygos.

Anksčiau, kaip žinome, dergti savo tautos praeitį, garbinti svetimus balvonus ir besalyginiai liaupsinti rusus buvo poeto conditio sine qua non. Šiandien, jei viso to dar kiek ir likę, išreikšta labai diskretiškai ir ne visu, o tikrai vieno kito, dažniausiai vyresnio arba amnestuotojo. Postalininiu laikotarpiu teroras sušvelnėjo, bet ne išnyko, ypač respublikose. Su likusiu pasauliu ryšio nėra. Didžiariškus plonai komunizmu pridengtas imperialistinis šovinizmas siautėja spaudoje ir literatūroje, o "administraciniais būdais veikia ten, kur polemikai ginklai atšipę ar surūdiję". Atlydžio metais pasireiškęs liberalizmas nieko asmeninio neatnešė. Liberalizmas vietos rinkai. Rašytojas buvo ir yra administracijos įnagis ir ramstis. Lietuvio poeto poreikiai labai kuklūs. Kalnų verstį jie netikėtai nemano, bet nei jauste nenujaučia, kiek saitas leidžia. Tačiau jau jis atbūdęs, neramus ir ieškąs.

Ir vis dėlto jam yra garbė, kad atsiskuto veidu į savo kamieną, vietomis užuominomis, o kartais ir tiesiai. Pradėjo liesti opias temas. Sakysime, pokario metais ilgus metus trukęs partizaninis karas sulaukė Lietuvoje kelių romanų ir visos eilės trumpesnių dalykų, bet vis: iš vienos pusės žmoniškumu iki kunktymo pertekę sričiai arba istrebiteliai (naikintojai) epe vadinami "tėvynės gynėjai", o iš antros pusės visų žmoniškumo žymių netekę bindingus, ban daitai ir t. t. Poezijos pavasaryje telpa Justino Marcinkevičiaus trijų eilėraščių ciklas, pavadintas 1946-iejį, kurio pirmąjį, pavadintą Sargyboje, cituojame išsiai, nes jame ryškiausiai atsispindi dabartinės rašytojų laisvės:

Naktim į gryčią miškas veržias Sulytas, purvinas — ir ima guostis, Autus džiovina Ažuolas ir Beržas, Ant šautuvo užmiega jaunas Uosis.

Ir stalas atiduoda miškui maistą. Ir puodas kantriai verda seną vištą. Ir aš gūžiuos į pašukinį maišą — Sargybon išvarytas, saugau mišką.

O paryčiu į gryčią miestas beldžias. Net šuo — ir tas išmoko nebeloti. Ir pirmąkart girdžiui, kaip tėvas meldžias Atidarydamas duris lyg skaudžią votį.

Man jau nereikia aiškinti: toks metas... Tamsoj sugrablojuo duoną, sviestą. Ir vėl, tą patį maišą užsimetęs, Sargyboj stoviu. Saugau miestą.

Tegu jįsai — toks varganas sulytas, Suspėja bent autus pasidžiiovinti. Nejaugi aš tik vienas pastatytas Stebėt, mąstyt ir viską atsiminti?

Ir aš matau, kaip takeliu pro klėtį Istorija ateina, taip panaši į mamą. Paglosto mano galvą — ir man lengviau budėti. Nors miškas prie namų piktai ir gūžiai šlama.

(Poezijos pavasaris, 24 psl.)

Pirmame posme minimi slapyvardžiai yra autentiški partizanų vardai, jie visi trys sutinkami knygoje Partizanai už geležinės uždangos. Tik metai bene bus poeto suklęsta. 1946 m.

jis jų visų trijų drauge negalėjo matyti, nes Beržas yra kritęs dar 1944 pabaigoje. Labai galimas daktas, kad poetas toje scenoje dalyvavo, o dalyvavo kaip tos trečios — pasyvos Lietuvos atstovas. Tos trečios tautos dalies neteisiu ir nekaltinu, nes ji visose tautose pati didžiausioji. Nors tai ir nekaip skamba, bet pasyvioji dalis atstovauja kiekvienos tautos savisaugos instinktą. Bet ne tai svarbu ir nauja, o gražu ir miela, kad jis pirmas, be pagiežos ir neapykantos, tikro poeto akimis pažvelgia į mūsų tautos traagiškiausią istorijos puslapį.

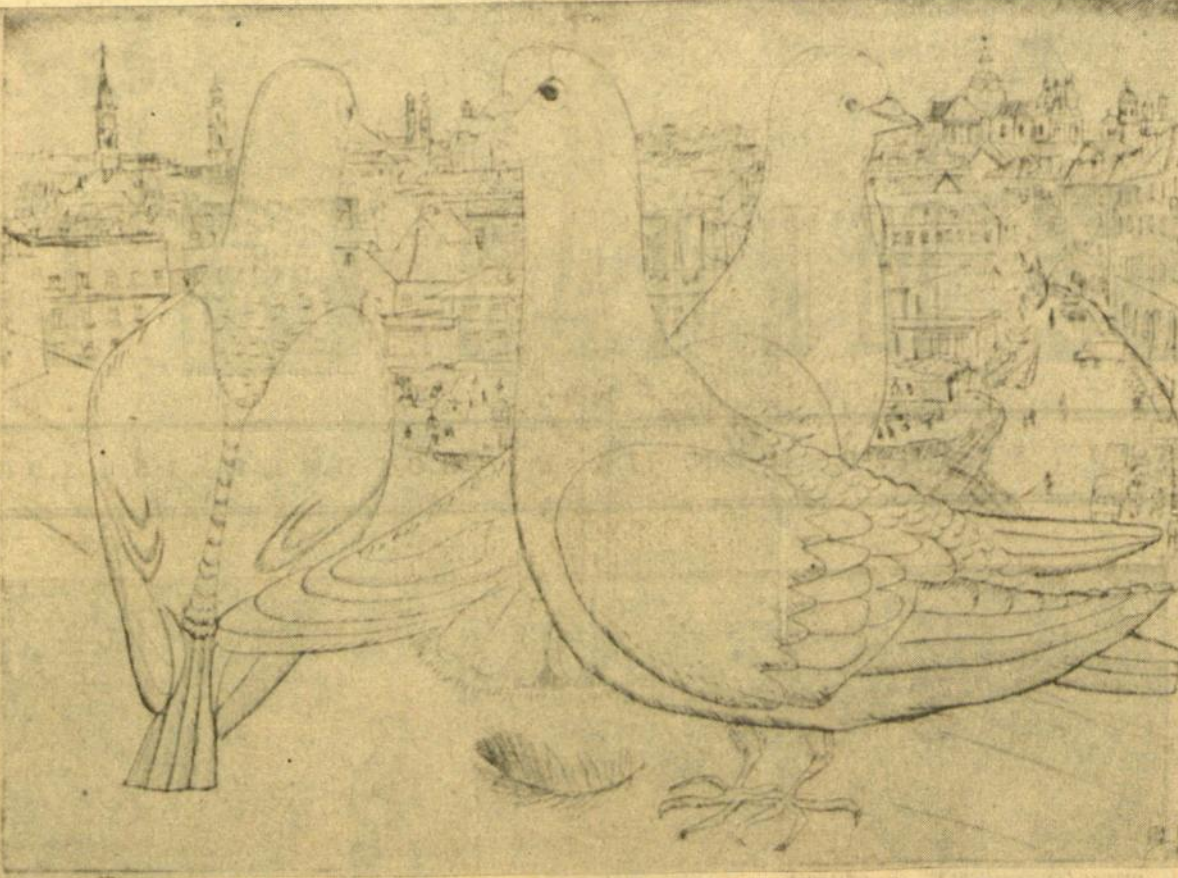
Justinas Marcinkevičius yra labai rimta poezijos viltis, tik labai gaila, kad jis, būdamas geras ir guvus eiliuotojas, nevengia vandens ir nevisada tinkamu rimtumu žiūri į poeziją. Poetui niekad nereikia per daug gėrėtis paties savo balsu: lengva poezija dažnai ir lieka lengva. Iš viso, dabar nerimta pažiūra į poeziją yra bendras reiškinys. Justinui Marcinkevičiui tai primenu tik dėl to, kad jis turi davinį būti dideliu poetu, ne vien geru eiliuotoju.

Pacituotame eilėraštyje liečiama rimta tema. Eilutė "ir puodas kantriai verda seną vištą" yra vaizdinga ir šmaikšti, bet efektas gana pigus. Taip pat, rašant posmais, netikslu nelyginio skiemenų skaičiaus eilutę rimuoti su lyginio skiemenų skaičiaus eilute, kaip taip pasieglta paskutiniame posme, juoba, kad tai raikumo nepakelia, o greičiau jam kenkia. Kas tai? maniera? nerūpestingumas? Posme negali būti viena eilutė iš Vilniaus, o antra iš Balbieriškio. Daugiur Poezijos pavasaryje linksnuojamas darbas, bet, pažvelgus į eiles, neatrodo, kad tasai pagyrų puodas būtų itin taukuotas.

Estai, kurių naujosios poezijos pluoštelis paskelbtas Poezijos pavasaryje, gyveną panašiose sąlygose, kaip ir lietuviai, daug rimčiau ir plačiau žiūri į poeziją, ir dėl to ji, mano galva, yra gerokai pranašesnė negu lietuvių. Imkime, pavyzdžiui, Aleksandro Sumano eiles Muzėjinis motyvas, parašytas lietuviškai motyvais ir to paties Justino Marcinkevičiaus išverstas. Vertimas atrodo ne tik tiktai geras, bet ir tikslus. Eilės laisvos, bet kaip viskas organizuota ir nuoseklu. Su kokia meile ir su kokia, sakyčiau religinga rimtimi jis įsigilina į daktus, kurie greičiausiai jam yra nepažįstami ir svetimi:

Ant skrymos dangčio tik medinis Kristus — nustebsią medinę galvą ranka parėmęs, sėdi ir galvoja: kur dingo žmonės? kur visi išėjo? (ten pat 187 psl.)

Nenorėčiau, kad šios mano pastabos būtų klaidingai su-

Lilė Paskauskaitė

prastos. Jauni poetai idealistai. Juos jungia kartos solidarumas. Jie visi nepakelia melo. Jie nėra linke smerkt ir kaltinti. Štai Judita Vaičiūnaitė su šilima atsiliepia apie 1863 metų sukilėlių emigrantą:

..kada sapnuoji per naktis lietum ir prietema aptrauktą Krakų mišką, kada sukilėliai kažkur mažoj aikštėj prieš milžinišką minią miršta. (ten pat 84 psl.)

Kartais jie kalba tikrai užuominomis, bet kalba ta pačia kalba ir gyvena tomis pačiomis nuotaikomis, kaip žemiau cituojami Jono Strielkūno posmai:

Tu užgimei, tu numirei — ir baigta. Be biografijų tie žmonės kaip miškai. Kiek čia raudota, melstasi ir keikta, Nesužinos kitų kartų vaikai.

Čia žodis buvo su žodžiu nebuvo Varžydavos, paplūsdamas kraujais, Ir daugelis veidų čionai atbuko, Įprato netikėt laikais naujais. (ten pat 106 psl.)

Vis naujus ir negirdėtus, bet jau neabejotinai nūdienos aspektus atskleidžia Marcelijaus Martinaičio tiršta eufonija persunktos eilutės:

...Grijta pavargę į tylą ir moteris žmonės Kaip sunkūs paminklai — geri ir nersangūs.

Sjvakar sugrijta iš darbo, iš melo, garažų, Parsineša perlaūžtus irklus ir plaukasi suodžius. Melą nuo rankų nuplauna, ir gražūs Žodžiai ateina be žodžių. (ten pat 144 psl.)

Citatas galima būtų pratęsti, bet jau iš to, ką skaitytojas turi prieš akis, manau, galima susidaryti šioks toks naujojo literatūros kurso vaizdas, dėl to

jas baigsiu Tomo Venclovos eilių ištrauka, kur karti nukreipta į nūdieną ironija išreikšta elektroninės mašinos ritmu ir tikslumu:

Už mūsų sienų kvadratus Ir durų kvadratus, Už aukštą langą — du kartus, Ir lempą — du kartus. Už atskirtų šalių vardus, Zemėlapių vartus, Už tai, kad oras neklaidus Ir kad klaidus vidus. ...Nes du ir du — visai ne du. Ir dukart du — ne du. (ten pat 129 psl.)

Kadangi jaunimas eina prieš srovę, ieško žodžio laisvės ir, bendrai imant, yra ateities viltis, tai jis yra vertas visų lietuvių simpatijos ir priitarimo. Lietuvos kultūrinis gyvenimas, kuris ir šiaip neturėjo laiko atsitiesti, buvo ištisus dešimtmečius visiškai užslopintas, ir šian dien, prisipažinkime, yra atsilięjęs. Dėti visas viltis į lietuviškąją diasporą, ypač į priaugančias kartas yra ne kas kita, kaip savęs apgaudinėjimas. Kiekvienas laisvėjimas, nors mums ir būtų visiškai svetimas, yra sveikintinas. Atsigiržimas į tradicijas yra atsigiržimas į tą pačią Lietuvą, kuri ir mums brangi.

Poezijos pavasary dalyvauja Lietuvos poetų visuma: nuo Vinco Mykoliaičio - Putino iki negirdėto Bruno Sangio. Pažymėtina gana keista smulkmena: jaunimo poezija savo dvasia yra daug artimesnė Putino ir diasporos poezijai negu Teofilui Tilvyčiui ar Antanui Venclovai. Du paskutiniai yra gerai išsilaukusios asmenybės kulturotenybės. Antanas Venclova tebeiliuoja agitatoriaus bloknatą ir pasididžiudamas skundžiasi: "Kaip man gyventi dideliu pasauliu, aplaistytam mano draugų krauju?" Teofilis Tilvytis iki šiol tebeperodijuodamas Mai ronį šaukiasi administracinių

Grafika iš "Poezijos pavasario"

priemonių prieš jaunimą, kuris voliojasi Palangos smėly ir neina kaulių ganyti:

Ir gimė staiga noudėminga mintis! Ir istariau tyliai, sukanęs dantis: Kad kaiman išmetus tą jėgą! — Ir vištų, ir kaulių turėtum daugiau, Ir kaimo jaunimui gyvent būt smagiau, — Dabar gi visi iš jo bėga. (ten pat 152 psl.)

Nusipelnęs liaudies poetas, manau, turėtų pasidaryti iš to iš-

P. ŠILEIKIS, O.P.
Ortopėdas, Protezistas
Aparatai-Protezai. Med. bandai, Spec. pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 W. 63rd St., Chicago 29, Ill.
Tel. PROspect 6-5084
Val. 9-4 ir 6-5. Šeštad. 9-1

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val. kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadienis 10-1 val. Trečiadienį uždaryta. Ligoniai priimami susitarus.
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Rez. tel. WA 5-5076

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS.
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmia ligonius pagal susitarimą. Neatsiliepiu, skambinti HU 8-3222

DR. S. BIEŽIS
CHIRURGAS
Valandos: Kasdien nuo 1 iki 3; trečiadienį uždaryta. Antradienį ir penktadienį vak. nuo 7 iki 8 val.

DR. VL. BLAŽYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampus 63-čios ir California
Val.: kasdien nuo 6-8 val. vak. Šeštad. 2-4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį.
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WALbrook 5-3048

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir šlapimo takų chirurgija
Tel. 695-0533 — Elgin
425 N. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois
Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2235

PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv. 1-4, vakar. 7-9, antr., penktad. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

DR. S. ir M. BUDRYS
GYDYTOJAI IR CHIRURGAJ
Bendra praktika ir Alergija
2751 West 51st Street
Valandos: pirmad., antr., ketv. 2-9 val., penktad. 10 v. r. iki 9 v. vak. Šeštad. 10 v. r. iki 1 v. popiet. Ligonius priima pagal susitarimą.
Ofs. 735-4477; REZ. PR 8-6960

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BLDG.
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą.
Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akusherija ir moterų ligos
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu, skambinti MI 3-0001

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. vak. Šešt. 9 v. r. — 2 v. p. d.

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Vidaus ligos
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: PULman 5-0766
Namu: BEverly 8-3946
Prisimimo val.: Kasdien 6-8 p. p. Šeštad. 1-3 po p. Trečiad. uždaryta.

vadą ir pasielgti kaip kadaise Mahometas. Nemanau, kad jam Gaidžių kaimo vartai būtų alkalai užkalti.

Pati skurdžiausia padėtis yra tu, kurie taikėsi ir neprisitaikė. Antanas Miškinis nori visus ir ypač save įtikinti, kad jam visko per daug ir nieko netrūksta. Stasys Anglickis didžiūjojasi turįs dar daug ką pasakyti. Kazys Inčiūra gieda su gailia nostalgija jaunystę...

Yra ir šokia tokia sensacija. Nei iš šio, nei iš to imta ir paskelbta pluoštelis per karą žuvusio poeto Vyta. Mačernio eilių. Tačiau toje sensacijoje vargu

Ofiso HE 4-1414, Rez. RE 7-6867
DR. B. GAIZIONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė akušerija ir moterų ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 1-3 ir 6-8 val. vak. Šešt. 12-3 v. p. p. Trečiadienį uždaryta.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namu — rez. PROspect 8-9081
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirt., ir penkt. nuo 11 iki 1 val. ir nuo 4 iki 7 v. v. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PR 6-6022 Rez. PR 8-6960
DR. E. JATULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika
2815 W. 71st Street
Ofiso val.: kasdien nuo 6 iki 9 v. v.; šešt. nuo 9 iki 12 val.; arba susitarus.

Tel. ofiso PO 7-6000, rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta.

Tel. GROvehill 6-1595
DR. ALDONA JUŠKA
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
PRITAIKO AKINIUS
8058 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60620
Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienį uždaryta.

Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val.: kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Ofiso 585-2525 Rez. TR 3-0281
DR. ALG. KAVALIŪNAS
VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 So. Pulaski Road
Pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 2-4 ir 6-9 ir pagal susitarimą.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuviai gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 v. p. p. 6-8 val. vak. Šeštad. 12-4 val., trečiad. uždaryta.

Tel. ofiso ir buto OLYmpic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienį. Šeštadienį 12 iki 4 popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KODIKIŲ IR VAIKU LIGŲ SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirt., ir penkt. nuo 11 val. iki 1 val. p. p. ir nuo 6-8 val. vakare. Trečiad. ir penkt. nuo 11 val. ryto iki 1 val. p. p. Šeštad. 11 val. ryto iki 2 val. p. p. Ofiso tel. RE 7-1168 Rez. tel. 239-2919

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS
2817 West 71st Street
Telefonas HEAnlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

Ofiso PR 8-7773 Rez. PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2858 West 63rd Street
Valandos: pirmad., ketv. 5-8 val. antrad. ir penktad. 10-12 v. r. ir 4-8 v. vak. Priliminėja tik susitarus.

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė — vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: kasdien 9-11 ryto ir 4-8 v. vak. Šešt. 9 v. r. — 2 v. p. d.

DR. JULIA MONSTAVIČIUS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Vidaus ligos
10748 S. Michigan, Chicago 28, Ill.
Telef. ofiso: PULman 5-0766
Namu: BEverly 8-3946
Prisimimo val.: Kasdien 6-8 p. p. Šeštad. 1-3 po p. Trečiad. uždaryta.

būtų ieškoti ko nors nauja, kas būtų čia prieš daugelį metų nepaskelbta.

Rinkinį puošiančios lietuvių dailininkų iliustracijos moderniškos, meniškios ir gražios. Lygiai laisvos ir kūrybingos, kaip jaunimo poezija. Jose socialistinio realizmo lyg nė būtų nebuvo, jis visas kaip nuo anties sparano vanduo nuriedėjęs...

Mąstantis žmogus, įsigilindamas į tą didelę daugybę mokslinių principų, turi save paklausti, iš kur visa tai kilo... Kaip begalvotumė, vis turėjo būti to viso pradžia. o tai man reikiša Aukščiausią Būtybę. — Dr. Adolf L. Snow

Tel. ofiso PR 6-7800; Namų 925-7097
DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS
5159 South Damen Avenue
Valandos: 1-9 v. p. p. Išskyrus trečiadienį

Telef. 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 S. Kedzie Ave.
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir šešt. 8 v. r. iki 8 v. popiet

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPECIALYBĖ ORTHOPEDINĖS LIGOS
2745 West 69th Street
Priešais Sv. Kryžiaus ligoninę
VAL.: Pirmad., antr., ketv., penkt. nuo 9 iki 11 v. ryto ir nuo 4-8 v. v. Šeštad. nuo 2 val. Trečiadienį ir kitu laiku susitarus telefonu.
Telef. REpublic 7-2290

DR. ANT. RUDOKAS, Opt.
Tikrina akis ir pritaiko akinius keičia stiklus ir rėmus
4455 S. California Ave., YA 7-7381
VAL.: 1 v. p. p. iki 8 v. v. kasdien. Trečiadienį uždaryta. Šeštadienį nuo 10 v. r. iki 1 v. popiet.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
Ofisas 2454 West 71st St.
Val.: antrad. nuo 2-5 po pietų ketvirtad. nuo 6-8 vak
Ofiso telef. 776-2880
Rez. telef. PR 9-6730

DR. ALDONA ŠIMKUS
AKIŲ LIGŲ IR CHIRURGIJA
PRITAIKO AKINIUS
15542 S. Cicero, Oak Forest, Ill.
Kabineto tel. 687-3090
Namu tel. 839-1071
Vizitai pagal susitarimą.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. REliance 5-4410
Rez. tel. GROvehill 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 iki 2 v. p. p. ir nuo 7-11 v. v. antr. ir penkt. nuo 12 iki 2 v. p. d. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Marquette Parko ofisas: 2450 West 71 Street, telefonas 925-8394
Rez. tel. WA 5-3094
Valandos: 10-12 v. r. ir 7-9 v. vak. Šešt. 10-13 v. ryte.
Kitas ofisas: 4644 South Ashland Ave., tel. OL 4-2896
Valandos: 2-5 v. popiet. Kasdien. Šeštadienį ir trečiadienį abu ofisai uždaryti.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2862 W. 59th St.
Tel. PROspect 8-1233

Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 3 iki 4 ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 3-4 v. popiet ir kitu laiku — pagal susitarimą.

Of. tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6195
DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priliminėja ligonius tik susitarus
Val. 2-4 p. p. ir 6-8 v. v. Treč. ir šeštad. uždaryta.

Telefonas — GROvehill 6-2823
DR. A. VALIS-LABOKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGAS
2524 West 69th Street
Valandos: 1 iki 4 ir 6 iki 8 v. vak. Šeštadienį 1 iki 4 val.

Pirmad., antrad. ir trečiad. uždaryta. Atostogose iki spalio pabaigos
Tel. PROspect 6-9406
DR. ONA VASKEVIČIUS
(VASKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 S. Albany Ave.
Val. pirm., antrad., ketv. 4-8 v. vak.; penkt. ir šeštad. 2-4 popiet. Kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 p. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.

Ofiso tel. 767-2141 Namų 636-4850
DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4449 So. Pulaski Road
Val.: pirmad., antrad., penktad. 1-4 ir 6-8 v. v.; ketvirtad. 5-8 v. v. Šeštad. 10-2 v.

Sigutė Valiuvienė

Grafika iš "Poezijos pavasario"

LYRIC OPEROS SEZONUI CHICAGOJE PRASIDĖJUS

Spalio 7 d. Chicago Civic operos rūmuose pakilusi uždanga atidarė trylikąjį Lyric operos sezoną, pastatydama savo operos lankytojų rusų kompozitoriaus M. P. Musorgskio (1839—1889) istorinę rusišką operą "Borisą Godunovą", kur titulinę caro rolę atliko garsusis dabartinis bulgarų bosas Nicolai Ghiaurov.

Lyric operos pradžia

Pirmasis Lyric operos spektaklis įvyko 1954 m. vasario mėn., pastatant Chicagoje Mozartą "Don Giovanni". Tai buvo, galima sakyti, kortų metimas — pasiseks ar ne? Kaip reaguos Chicago operos mėgėjai? Koks bus jų dėmesys? Ir tas laukiamas atsakymas buvo labai teigiamas. Išpirkdami abiejų spektaklių bilietus, operos mėgėjai parodė savo susidomėjimą ir pritarimą nuolatinei operos kompanijai Chicagoje.

Šios operos pradžios kaltininkė buvo jauna, muziką mėgstanti čekietė Carol Fox. "Don Giovanni" operos spektaklių įkarštyje, susirinkusi gerą pluoštą Chicago verslininkų pažadų padėti operai pinigine pavidaluose, su didžiausiu pasiryžimu Carol Fox išplaukė į Italiją pas tuo laiku išgarsėjusią Amerikos graikę, solistę Maria Callas. Jai pasirašius sutartį dainuoti Chicagoje, Carol Fox pradėjo angažuoti ir kitus solistus bei dirigentus pirmajam rudens sezonui.

Tuo tarpu Chicagoje susiorganizavęs orkestras, choras ir baletas, susidedantis iš vietinių muzikantų, dainininkų ir šokėjų, pradėjo ruošti pirmajam spektakliui. Orkestrui vadovaujant dirigentui Nicola Rescigno, chorui — Michael Lepore ir baletui buv. balerinai Ruth Page, pirmasis Lyric operos spektaklis įvyko 1954 m. lapkričio 1 d., atidarydamas pirmąjį sezoną su Bellini melodinga "Norma", kurioje Maria Callas debiutavo, dainuodama pagrindinę Normos rolę.

Nors pirmasis Lyric operos sezonas ir paskendo pinigine bėdose, tačiau savo spektakliais išplaukė į menišką aukštumą.

Aukštas meninis lygis

Lyric operos aukštas meninis lygis labiausiai, tur būt, priklauso nuo pačios jos vedėjos Carol Fox. Pati studijavusi muziką ir

SAULĖ JAUTOKAITĖ

dainavimą Italijoje ir įsigijusi gerą muzikinį skonį, pajėgia pasirinkti geriausius solistus atitinkančioms rolėms. Ji nestato tos ar kitos opeors tol, kol negauna geriausius tai operai specialistus, pati sakydama, kiek prasmė statyti operą, jeigu jai neturima tinkamų solistų. Pvz., šiemet statant Musorgskio operą "Borisą Godunovą", sukviešti beveik visi solistai slavai, taipgi ir režisierius, kurie, tur būt, geriausiai gali šią rusišką operą interpretuoti. O Mozarto "Užburtosios fleitos" operai surinkti vėl visi gerieji mazarčiai pasaulio dainininkai, dirigentas, režisierius.

Taip pat daug prie operos meninio lygio prisidėjo Chicago muzikos kritikai, neleiddami šiai operai susilpnėti. Ypač didelį nuopelną kritikės Claudijos Cassidy, kuri čia nepagalėjo savo aštrios plunksnos kritiškų žodžių. Ji pati teisingai sakė, kad, jeigu kritikas pasitenkins tikrai antros rūšies spektakliu, tai publika gaus tikrai trečios

rūšies. Claudijos Cassidy atveji pravartu būtų įsidėmėti ir mūsų muzikinio gyvenimo kritikams lietuviškoje spaudoje.

Prie operos gerumo ir garsumo Chicagoje labai daug prisideda žinomų pasaulinio mato solistų vardai. Tur būt, nėra tokio solisto, kuris nebūtų vieną ar daugiau kartų dainavęs Lyric operoje. Tačiau pora iš tų solistų Lyric operai buvo ir tebėra patys ištikimiausi. Vienas iš tokių yra italų baritonas Tito Gobbi, kurį kritikė Claudija Cassidy pavadino "baritonų karaliumi". Jis jau nuo pat 1954 m. kasmet atvažiuoja į Chicago (išskyrus vieną sezoną, kurį jis buvo susirgęs). Tai žmogus, visapusiškai Dievo apdovanotas balsu, vaidyba, išvaizda. Praeitą sezoną Chicago operos lankytojams jis parodė dar vieną savo talentą kaip režisierius. Režisuodamas savo mėgiamiausią Verdžio operą "Simone Boccanegra" ir pats atlikdamas titulinę partiją, jis įsigijo dar didesnę pagarbą visų Lyric operos lankytojų. Tad prasmingai dienraštis "Sun - Times" savo vedamąjį apie Tito Gobbi pava-

Chicago Lyric operos inspiratorė ir kūrybingoji jos vadovė Carol Fox

dino "Italijos dovana Chicago Lyric operai".

Antroji ištikimiausioji ir, tur būt, labiausiai pamėgta ne tik Chicago publikos, bet ir viso operos pasaulio, yra garsioji italų sopranas Renata Tebaldi. Lyric opera jai net specialiai pastatė labai retas operas Cilea "Adriana Lecouvreur" ir Gjordano "Fedora". Jos vardas yra toks magiškas operiniame pasaulyje, kad jis kaip magnetas pritraukia pilnas sales žiūrovų, nežiūrint kokią operą ji bedainuotų.

Bet operos spektakliui neužtenka vien tik garsių solistų vardų, taip pat reikalingas ir meniškasis bendras jo apipavidalinimas. Operos pastatymas suteikia daug skirtingų talentų vienam tikslui siekti. Problemų ir sunkumų operos spektaklio pastatyme yra daug, bet jos visos, kiek tik įmanoma, turi būti nugalėtos. Nors opera susideda iš daugelio menų, kur muzika yra pirmoje vietoje, tačiau ir visi kiti teatraliniai elementai yra nepaprastai svarbūs. Sunkiai pasiekiamas tobulas suderinimas tarp solistų, orkestro ir choro turi būti atliktas dirigento, chormeisterio ir režisieriaus bendradarbiavime. Tačiau šalia to, kiekviena smulkmena turi būti gerai apgalvota ir išbaigta, kad dėl paprasto menkinio nenukentėtų visas spektaklis. Šias smulkmenas Lyric opera lengvai nugalė, duodama spektakliui tikrumą, nepagailėdama net arklių, asilų, paukščių, žuonių, jei to reikalaujama scenoje.

Operos repertuaras

Per tryliką savo klestėjimo metų Lyric opera savo lankyto-

PER SAUSRĄ PAŽADĖTON ŽEMĖN

Sesuo M. Jurgita

LIETUVA

Rankose juoda žemė ir sunki derliaus našta.

Kančios grūdais byra, sklaidosi, nerimsta, kol sėkla nepasėta visose dirvose...

Kol sėkla nepasėta, kol vaisius neišduotas, kol varpa nepavirtus kasdiene žmogaus duona.

Širdyse juoda žemė ir sunki kančios našta.

DRAUGYSTĖ

Tamsi beribė liejasi nakties miegu.

Ragausiu šaltą, besapnę duoną. Laikysiu rankose ir lašius, kad liktų kitam.

Jis su aušra ateis — sapnuose neregėtas veidas — mes valgysim abu prie vieno stalo.

NEVILTIS

Siauros sienos kiekvieną dūžiu mažėja, smaigia pelenais. Ugnis išblėso — žarija tik sapnas: langai ištirpę nuo noro apimti pasaulius, kurių nebus.

Negalima žiūrėti, negalima regėti ir sapnuose paskęsti, nes smaugia tamusuma ir šaltis.

GRĮŽIMAS

Vandenys išsekę, tiltų nebereikia. Pereikim per sausrą pažadėton žemėn.

Tiltų nebereikia, žingsniai mano Tėvo jūros dugne likę, veda į namus.

Tamsuma sumaišo žingsnius mano Tėvo. Kaip galiu sugrįžti, kai jų nematau?

PRAKEIKTIEJI

Stalas paruoštas, visi susirinkę — tikintieji ir tie, kurie tiki tik šiandien.

Laušime duoną — baltą nekaltumo duoną — sunkiomis rankomis.

Mūsų akys baisios — mūsų akys pilnos savęs ir mūsų širdys tuščios — Tavo vieta širdyse tuščia.

Laužiame duoną — baltą išganymo duoną, bet neraguosim.

VAKARAS

Nulūžę vaismedžiai prie žemės spaudžia auksinę duoklę.

Vėl susijungti, vėl atgaivinti rytą ir vėl pradėti lengva širdim.

Bet vėjas laužo, audra suplėšo, ir vaisiaus nebėra.

RENATA TEBALDI

Pašalinio garso solistė Renata Tebaldi, šią savo nuotrauką užrašiusi čia spausdinamo straipsnio autoriui Saulėi.

Žymusis baritonas Tito Gobbi Verdžio operoje "Simone Boccanegra"

SENIS

J. SAVASIS

Bepigi turtingam vogti, o senam meluoti. Žmonių priežodis

Daug kas mano, kad vyro nelaimių priežastis yra moteris. Tai netiesa. Mano nelaimės priežastis buvo ne moteris, o senis.

Tur būt, esu gimęs po bloga žvaigžde. Kad ir tos moterys. Sulaukęs to amžiaus, kada jau mergaitės ima dominti, kada ieškoma jų draugystės, kada krūtinėje užsidega pirmieji meilės žiburėliai, aš neturėjau laimės su jomis susidraugauti. Ir čia kalbos buvo mano kojos. Būdavo, kai sėdžiu, atrodau lygus visiems kitiems, bet kai tik atsistoju, tai ne tik visa galva, bet ir puse stuomens esu aukštesnis už kitus. Mano kojos buvo dvigubai ilgesnės už normalių žmonių. Matyt, kažkokia augimo liauka sukvalijo. Draugai mane visai pašiepavo ir dažnai sakydavo: "Pažiūrėk, kas už miesto dedasi". Dėl tų ilgų kojų, mane praminė garniu. Bandžiau eiti į jaunimo pobūvius, šokių. Bet, kai tik norėdavau išvesti mergaitę šokti ir prisiartindavau prie jų būrelio, visos pašokdavo ir, lyg pabaidytos stinos, kikendamos ir pusbaisiu kartodamos "garnys", pabėgdavo. Mačiau, kad draugystė su mergaitėmis man yra neįmanoma, ir mano ateitis — viengungio likimas.

Iš mažens, nežinau pats kodėl, jaučiau didelės simpatijos seniems žmonėms, nors mano šeimoje senelių nebuvo. O ir tėvai niekad nieko apie jus nepasakodavo. Grei-

čiausiai juodu abu buvo našlaičiai ir savo tėvų nepažino, tad ir mums vaikams neturėjo ko pasakoti. Kai buvau vaikams neturėjo ko pasakoti. Kai buvau vaikas, man atrodė, kad yra trys žmonių kategorijos: vaikai, tėvai ir seniai. Šios kategorijos atrodė amžinos, pastovios, nesikeičiančios: mes vaikai visada liksime vaikais, tėvai tėvais, o seniai buvo gimę seniais ir amžinai liks tokie.

Šis pastovumas, laiko susikristalizavimas, nekintamumas man atrodė, bent seniai atžvilgiu, neteisingas. Seniai atrodė pasmerkti amžinai senatvei. Kiekvieną kartą, kai pamatydavau tokį nelaimingą senelį, miesto parke sėdintį ant suoloio, bandydavau prieiti, šalia atsistėti ir pasakyti jam ką nors gražaus, linksmo, pakviesti pažaišti drauge. Bet senis su kažkokiu nepasitikėjimu pažiūrėdavo į mane ir paklausdavo: "Tai ką, nenori žaisti su draugais?" — "Man nusibodo žaisti", atsakydavau ir laukdavau, kad užsimegs pokalbis toliau. Norėdavau pasakyti, kad tyčia čia atsistėdau, bet nerasdavau žodžių. Senelio liūdnas veidas mane jaudindavo iki ašarų, ir turėdavau laikyti, kad nepravirkčiau. Senis, matydamas, kad nesirengiu palikti suoloio, pamažu pakildavo ir pasiramsčiuodamas lazdele nueidavo ieškoti laisvo suoloio, kur nėra vaikų. Taip ir likdavo nepasakyta, ką norėdavau pasakyti, bet dėl to seniems pagarba ir užuojauta nė kiek nesumažėjo net ir tada, kai iš vaiko amžiaus išaugau. Seniems žmonėms pagarbą visuomet nešiojau savo širdyje.

Neturėjau laimės nė darbe. Mūsų šeima buvo didelė, daug alkanų burnų, o darbininkas tik vienas tėvas. Todėl, vos baigęs pradžios mokyklą, turėjau ieškotis darbo ir sa-

vo kad ir menku uždarbiu papildyti šeimos biudžetą. Kol buvau paauglys, pardavinėjau ir išnešiodavau laikraščius, tarnavau krautuvėje pasiuntiniu, žodžiu, griebiausi tokio darbo, koks tokio amžiaus jaunuoliams yra prieinamas. Blogiau buvo, kai užaugau. Ir vis dėl tų ilgų kojų. Kai kelių šimtų darbininkų fabrike reikdavo vienas antras atleisti, jų pirmuoju būdavo vis aš. Ilgus mėnesius būdavau be darbo. Kai pasisūlydavau kur nors į darbą, tai bosas, apžvelgęs mane nuo galvos iki kojų, tikriausiai pagalvodavo: kur aš dėsiu tokį ilgakojį, ir mandagiai atsakydavo, kad tuo tarpu laisvų vietų nėra, bet kai tik atsirastų, tai mane pakvies. Žinoma, tokio pakvietimo niekad nesu gavęs.

Pagaliau vieną kartą ir man laimė nusišypsojo. Po trijų be darbo mėnesių, pakankamai prisibadavęs, gavau pardavėjo darbą senų daiktų krautuvėje su gana geru atlyginimu. Bet kas svarbiausia — krautuvės savininkas davė man nemokamai kambarį savo bute, netoli nuo pačios krautuvės. Keista buvo toji krautuvė. Kasdien kas nors atgabendavo senų baldų ir kitų nereikalingų daiktų, už juos gaudavo kelis centus, bet pirkti — niekas jų nepirkdavo. Esu tikras, kad krautuvėje stovėjo kai kurie daiktai nuo pat krautuvės atidarymo dienos. Man buvo nesuprantama, kaip galima verstis, senus daiktus supirkinėjant ir niekad jų neparduodant.

Krautuvės savininko butas buvo ketvirtame aukšte. Į man skirtą kambarį reikdavo pereiti per saloną, kur linguojamoje senoje kėdėje sėdėdavo lyg prirakinatas krautuvės savininko tėvas. Jis buvo pasmerktas vienetui, niekad iš buto kojos neiškeldavo. Kai būdavo gražus oras, išslinkdavo į te-

rasą ir čia matydavo tik pilką vieno fabiko sieną. Gaila buvo žiūrėti į tą vargšą, kurį sūnus taip apleido. Praeidamas pro šalį, bandžiau jį užkalbinti, norėjau jį palinksinti, papasakoti, kas dedasi mieste, nes senis laikraščių nepasikaitė, bet jis į pokalbį nesileido. O kartą, kai bandžiau jam šį tą papasakoti, staiga nukirto: "Palauk, kol subręsi, tada galėsi su žmonėmis kalbėtis". Man atrodė, kad jo širdis yra apkartusi dėl sunkios senatvės dalios ir sūnaus nedėkingumo, todėl jis nemėgsta žmonių ir jų draugystės.

Į tuščią be pirkėjų krautuvę beveik kasdien ateidavo neaiškūs tipai. Krautuvės savininkas apsidžiaugdavo jų apsilankymu ir sakydavo: "Taip, turėkite kantrybės kelias minutes", o mane tuojuo pasiųsdavo namo: "Nubėk pas tėvą ir atnešk iš jo laišką". Įsakymo man nereikdavo kartoti. Protekiniais pasileisdavau namo. Tėvas, taip staiga darbo metu man pasirodžius namieje, visai nenustebdavo, tarsi atgydavo, jo mažos akutės imdavo spindėti raukšlėmis padengtame veide. Trindamas rankas sakydavo: "A, tai tu čia? Gerai, gerai, palauk valandėlę" ir iš anksto žinodamas, ko aš parėjau namo, pamažu nutrepsendavo į kitą kambarį ir grįždavo su voku. "Paduok jį sūnui, ir niekam kitam".

Grįždamas atgal su voku švarko kišenėje, manydavau, kad ten yra pinigai, kas žino kokia didelė suma. Spėlioju, kad sūnus savo neaiškiamame versle čiulpia tėvo viso amžiaus santaupas, ir dėl to senelis yra toks nelaimingas, susikrimtęs ir liūdnas. Kai kada užeidavo pagunda su tokiu voku pabėgti kur nors toli toli ir pradėti turtoolio gyvenimą. Bet mintis, kad pinigai yra senelio tėvo santaupos, nuvarydavo šalin pagundą.

Grįžęs į krautuvę, rasdavau jos savininką nekantriai laukiantį. Pagriebęs iš mano rankų voką, tuoj eidavo į užpakalinį kambarį, kur laukdavo anksčiau atėjęs klientas, ir užsidarė duris atlikdavo kažkokias finansines operacijas. Kadangi dažnai taip buvau siuntinėjamas, įsitikinau, kad tėvas yra turtin-gas. Jis vienas namieje; bet kas gali dienos metu jį apiplėšti, net nužudyti. Buvau patenkintas, kad mano dažni vizitai dienos metu yra seneliui tam tikra apsauga. Jaučiausi lyg jo sargas, globėjas.

Koks buvo mano nustebimas, kai vieną gražią dieną, man parėjus namo, atsirakini-nus duris ir vos peržengus slenkstį, pora stiprių rankų sugriebė mane. Nepaisant didžiausių pastangų, nepavyko iš jų išsilaipinti. Ėmiau šaukti senį, bet tas neatsiliepė. Mane sugriebę policininkai tarė: "Senis jau saugioje vietoje, tuojau ir tave tenai nugabensime". Ir iš tikrųjų, nugabeno į policijos būstinę, kur sėdėjo susirūpinęs ir dar daug-giau pasenęs tėvas. Iš tardymo supratau, kad reikalas sukasi apie narkotikų prekybą. Tuose paslaptinguose vokuose, kuriuos aš nešiojau, buvo ne pinigai, o narkotikai.

Iš karto norėjau pasakyti visą tiesą, bet man pagailo senelio ir aš nutylėjau, kad tuos paslaptingus vokus gaudavau iš jo rankų. Maniau, kad jis, senas garbingas žmogus pasakys tiesą, prisipažinęs man davęs tuos vokus ir nenorėjęs manęs, jauno žmogaus, pražudyti. Bet teisme jis drąsiai tvirtino nieko nežinąs, kad aš nešiojau tuos vokus, paimdamas juos iš savo kambario. Bandžiau teisintis, pasakoti, kaip iš tikrųjų yra buvę, bet teisėjas patikėjo seno žmogaus liudijimu. Jį išteisino, o man užkūrė porą metų kalėjimo (krautuvės savininkas gavo dešimtį metų). Taip ir sėdžiu dabar už grotų dėl to, kad mylėjau senus žmones.

TARP AMERIKIEČIŲ IR LIETUVIŲ KRITIKŲ

(Atkelta iš 1 psl.)

susirinkimus ir sakėsi, jog kitą kartą raštu pakviesias. Kad reikia ieškoti amerikiečių redaktorių draugystės, jau minėjo ir kun. J. Prunskis, kadaise painformavęs apie Lietuvą poezijos žurnalo "Poetry" redaktorių Rago. Tos pačios nuomonės ir A. Rudis, laimėjęs lietuviams "Sun Times" redaktorių Kennedy. Laikraščių redaktoriai, nepriklausydami nuo rinkėjų balsų, yra pastovesni draugai už politikus, kurių draugystės svarbą anaipol taipgi neneigiam.

— Kokia jums amerikiečių kritikų recenzija buvo maloniausia?

— Be abejo, kelių šimtų tūkstančių tiražą turinčio intelektualams skiriamo žurnalo "Saturday Review". Gaudami per dieną dešimtis knygų, išrinko neturtingos, jokių skelbimų neduodančios Manyland Books leidyklos leidinį, mano knygą, ir ne tik gražiai ir plačiai parašė, bet dar kartu su kitom penkiom knygom parinko mėnesio knygą. Recenzijoj buvau ir nubartas, kad sovietus pavadinau mongoliškom, raupų suėstais veidais kreatorom. Tačiau, jei leisčiau ir naują laidą, tą aptarimą vis tiek palikčiau.

— Koks skirtumas tarp lietuvių ir amerikiečių recenzentų?

— Yra šios toks. Amerikiečiai, kaip berašė, jie visur mane vadino Mr. Baronas, gi lietuvių kritikų esu išvadinatas beždione, jaučiu ir kitokiais vardais. Amerikiečiai paima knygą ir ją vertina, nieko apie mane nežinodami, o lietuviai dažnai nori parodyti, kiek jie už autorį išmintingęsi, prisimena ir tavo darbus, ir veiklą, ir giminę, ir net kokį alų geri. Mūsų kritikai trūksta akademiškumo. Amerikiečių kritikų pastebėjimas mūsų veikalo, anot Rochesterio universiteto profesoriaus dr. A. Klimo, rodo, kad mūsų literatūra nėra pati skurdžiausia, ir tai gali mūsųose sumažinti ta prasme menkavertiškumo kompleksą. Kaip "Chicago Tribune" red. R. Cromie išsireiškė, kad per savaitę ant jo stalo ateina apie 200 knygų, ir jei iš to tarpo išskiriama lietuviška knyga, tai jau didelis laimėjimas.

— Laimėjus tokį moteriškąjį (temos ir konkurso mecenatų prasme) literatūros konkursą, ko linktumėte mūsų moterims rašytojoms, kad jos per daug nerūgotų už brovimąsi "į jų reikalus"?

— O mūsų moterims rašytojoms, kurios vis tiek už kolegas vyrus turi daugiau laiko, linkėtina pabandyti atvaizduoti stipraus charakterio vyrą, tačiau tai gal pavojinga tema, nes, kaip rodo statistika, moterys daugiausia nukenčia ne nuo silpno, bet nuo stipraus charakterio vyro.

— Kaip Lietuvos rašytojų draugijos pirmininkas, ko linktumėte laisvojo pasaulio ir paverptos tėvynės Lietuviai rašytojai ir skaitytojai?

— Laisvojo pasaulio Lietuviai rašytojai linkėčiau nepasiduoti, kad ir labai jau nedėkingose sąlygose, ir neprarasti kūrybinio entuziazmo, nes ant mūsų kūrėjo pečių sukruta gana didelė atsakomybė, kokį mes kultūrinį palikimą paliksime tėvynei, kada mūsų vis kaskart mažėja, lietuviškiems mirusiųjų

Antanas Tamošaitis

Jūratė ir Kastytis (tapyba)

DAIL. A. TAMOŠAIČIO KŪRYBA

Mintys jo parodą Detrote Lietuvių namuose spalio 8—15 d. pamačius

A. Tamošaičio kelias į tapybą ir grafiką ateina iš jo gilaus ir ilgamečio pažinimo lietuvių tautodailės motyvų ir audimo technikos. Su liaudies menu ypač audiniais, Antanas Tamošaitis suaugo kaip aistringas tautodailės rinkėjas ir audimo meistras bei mokytojas. Todėl nenuostabu, kad liaudies motyvai ir audinių technikos įtaka sudaro du pagrindinius A. Tamošaičio tapybos ir grafikos bruožus. Trečias pagrindinis A. Tamošaičio kūrybos bruožas išplaukia iš dailininko išgyvenimo į moderniojo meno problemas. Šios trys jo kūrybos savybės tad ir sudaro svarbiausius dailininko stiliaus profilius.

Pagrindiniai A. Tamošaičio stiliaus elementai auga iš lietuvių tautodailės dekoratyvinių motyvų, liaudies audinių faktūrų bei spalvų ir moderniojo abstrakcinio meno kompozicinių priemonių. Antano Tamošaičio kompozicijų plokštumos, gilumas ir faktūrų tekstilinis traktavimas kyla iš jo audėjo patyrimo ir lietuvių liaudies audinių pažini-

MINDAUGAS NASVYTIS

mo. Jo nuolatos naudojama dviguba linija, susidedanti iš siauros šviesiosios ir plačios tamsiosios fono, yra taip pat liaudies audinių kilmės. Visi šitie dailininko naudojami elementai, tačiau, yra apvaldyti abstrakcinio meno dvasios. Šiuos visus elementus dailininkas sujungia su dideliu individualumu ir savi-tumu. Todėl A. Tamošaičio kompozicijos nėra vien tik liaudies dirbinių imitacijos tapybinėmis ar grafinėmis priemonėmis, bet yra dailės darbai su kurti savitu stiliumi, priklausantys kartu naujiesiems, kartu senobiniams laikams.

Nors iš pirmo žvilgsnio dailininko kūriniai gali daug kam atrodyti dekoratyvūs ir be gilesnės prasmės, jie tačiau yra pilni karta labiau, karta mažiau paslėpto simbolizmo, nes dailininkas kartu su liaudies meno dekoratyviniais elementais perėmė ir lietuvių liaudies

filosofiją bei misticizmą. Kiekvienas A. Tamošaičio kūrinys, jo paties žodžiais tariant, turi savo simbolinę ir filosofinę prasmę. Kai kuriuose dailininko darbuose, kaip pavyzdžiui "Eglė" ar "Jūratė" simboliniai mistinės prasmės yra lengvai suvokiama kiekvienam susipažinusiui su lietuvių folkloru. Kituose dailininko darbuose ši simbolinė prasmė yra daug labiau paslėpta, privati, ir, gal būt, ne daug kam tesuvokiama. Kiekvienam atveju dailininko darbai nėra vien tik harmoningos dekoratyvios plokštumos, bet yra atspindžiai lietuvių tautos ir dailininko asmeniškos mistikos.

Nėra abejonės, kad A. Tamošaitis savo dailės darbuose yra pasiekęs savitą individualaus stiliaus tarp šių dienų kūrėjų. Kaip kūrėjas, A. Tamošaitis būtu galima priskirti prie tų dviejų šimtųjų amžiaus dailininkų, kurie, kaip Chagallis ar Kandinskis, daug dėmesio kreipia į simbolizmą, ir kurių tautinė kilmė atspindi jų darbuose. Nors savo darbų stiliumi bei kūrybine kryptimi Antanas Tamošaitis nepriklauso jokiai šio šimtmečio meno srovei, savo dvasia bei kompozicinėmis priemonėmis dailininkas yra jaugesnis šių dienų meno pasauli, kurį jis įneša savo ir savo tautos kūrybinę duoklę.

• Lituanistika spausdinama Lenkijoje. Lenkų Kraštyros draugija leidžia 19-tojo amžiaus etnografo ir tautosakininko Os-karo Kolbergo (1814—1890) raštus ir jo rankraštines medžiagos rinkinius. Siemet išėjo 53-čiasis Kolbergo darbų tomas, vardu "Lietuva" (LITWA). Wrocław — Poznan, 1966, 560 psl.), skirtas Kolbergo surinktai lituanistinei medžiagai. Medžiaga dokumentuota, yra išsamių paaiškinimų. Įvadas parašytas V. Armono. (E.)

• Katalikų filminių suva-žavimas. Rugsėjo 15 dieną Paduvoje ANTONIANUM universiteto patalpose buvo trijų dienų katalikų filmų centro bendradarbių suvažiavimas. Pagrindinė tema pasitarimams yra dviejų šimtųjų metų filmų apšaltavimo patirtis ir naujų kelių ieškojimas. Katalikų filmų cent-ro veikla yra Italijos vyskypų globojama ir turi didelės reikšmės ypač jaunimo auklėjimui.

APDRAUDŲ AGENTŲRA:
Namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išmokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

LYRIC OPEROS SEZONUI CHICAGOJE PRASIDĖJUS

(Atkelta iš 3 psl.)

suos ir pats joje atliks Jago rolę. Pirmą kartą šiemet Lyric operos lankytojai išvys, tur būt, pačią seniausią operos "tėvo" Monteverdžio "L'incoronazione di Poppea", Mozarto fantazijos pilną "Užburtąją fleitą", Bizet romantiškiausią "Perlų žvejus", 20-tojo šimtmečio Prokofjevo "Ugnies Angelą" ir Casella baletą - operą "La Giara".

Statant tas pačias operas, jų pajavairinimui keičiami ne tikai solistai, bet taip pat dekoracijos ir kostiumai. Lyric operoje tenka matyti Romos operos, Londono Coventry Garden, Milano, San Francisco ir Metropolitan operų dekoracijas. O kitoms operoms pati Lyric daro naujus pilnus operos pastatymus, kaip iki šiol teko matyti "Carmen", "Don Carlo", "Prince Igor" ir dabar "Borise Godunove".

Bet šiemet ypatingai pasigendama, gal būt, pačių sunkiausių operos repertuaro šulų ir jų muzikinių kūrinių — būtent Richardo Wagnerio ir Richardo Strausso.

Atsiliepimai apie Lyric operą.

Dar jauname savo amžiuje Lyric opera spėjo išgarsėti ne tik Amerikoje, bet ir visame pasaulyje, ypatingai Italijoje. Italijos valdžia ne tikai apdovanojo jos vedėją Carol Fox Italijos valdžios ordinu, bet dar net atsiuntė ir savo piniginę auką.

Vieno anglų žurnalo redaktori-

rius ir muzikos kritikas Harold Rosenthal, 1964 m. važinėdamas po Ameriką ir lankydamas jos operas, sugrįžęs ir pilnas įspūdžių šitaip rašė apie Lyric operą: "Donizetti operos "La Favorita" buvo toks puikus pastatymas, kad niekas negali norėti geresnio, geresnis net už tą, kurį prieš porą metų mačiau Milano La Scala operoje. Nema-nau, kad bet kokia Italijos kompanija galėtų geriau ją pastatyti".

Dirigentas Josef Krips, paklaustas, koks buvo jo geriausias muzikinis patyrimas, atsakė: "Dirigavimas Mozarto "Figaro vestuvių" Chicago Lyric operoje. Ten ne tik solistai geri, bet ir visas operinis ansamblis". O muzikos kritikas Robert Marsh, Fordo fundacijos įgaliotas aplankyti visas šio krašto operas nuo Atlanto iki Pacifiko, sugrįžęs rašė: "Metropolitan, New Yorke operoje galima pamatyti daugiausia spektaklių, San Francisco — įvairiausių operos kūrinių, o Chicago Ly-

ric operoje geriausios kokybės operų pastatymus".

Šią Lyric operos apžvalgą norisi baigti Chicagos burmistro Richardo Daley pasakymu: "Lyric opera atidarė naują ke-
lią mūsų miesto kultūriname ir intelektualiniame gyvenime. Ji naudinga ne tiktai mūsų pramogoms ir švietimui, bet taip pat paskatina kitų menų ir kultūros augimą mūsų mieste".

SOPHIE BARCUS RADIO SEIMOS PROGRAMOS

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10 iki 11 val. ryto. Šeštadieniai ir sekmadieniai nuo 8.30 iki 9.30 val. ryto. Vakaraais pirmadieniai 7 val. vak.
VISOS PROGRAMOS IS WOPA
1490 kil. AM ir 1027 mg. FM
Telef. HEmlock 4-2413
7159 South Maplewood Avenue
Chicago, Illinois 60629

BANGA TV - Radio - Stereo

Pardavimas ir taisymas
2649 W. 63rd Street
Tel. 434 - 0421

P. Rudėnas K.Simulius

CIRCUIT T.V. & RADIO (LIETUVIAI)
SAV. DAN LJUTIKAS
NAUJU PARDAVIMAS — VARTOJAMU TAISYMAS
GRUPAS patarnavimas — GARANTUJA — KREDITAS
2412 WEST 71st ST., CHICAGO, ILL. 60629, TEL. — 471-2446

Kas tik turi gerą skonį,
Viską perka pas Lieponį!

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
FURNITURE CENTER, INC.
MARQUETTE PK., 6211 So. Western, PR 8 - 5875
Vedėjas J. LIEPONIS

Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniai nuo 12 iki 5 val. vakaro.

4³/₄% Visų rūšių taupmenoms 4 kartus metuose

NUO SPALIO MĖN. 1 DIENOS

Taupmenos įdėtos iki 10 dienos mėnesio, pelno dividendą nuo pradžios mėnesio.

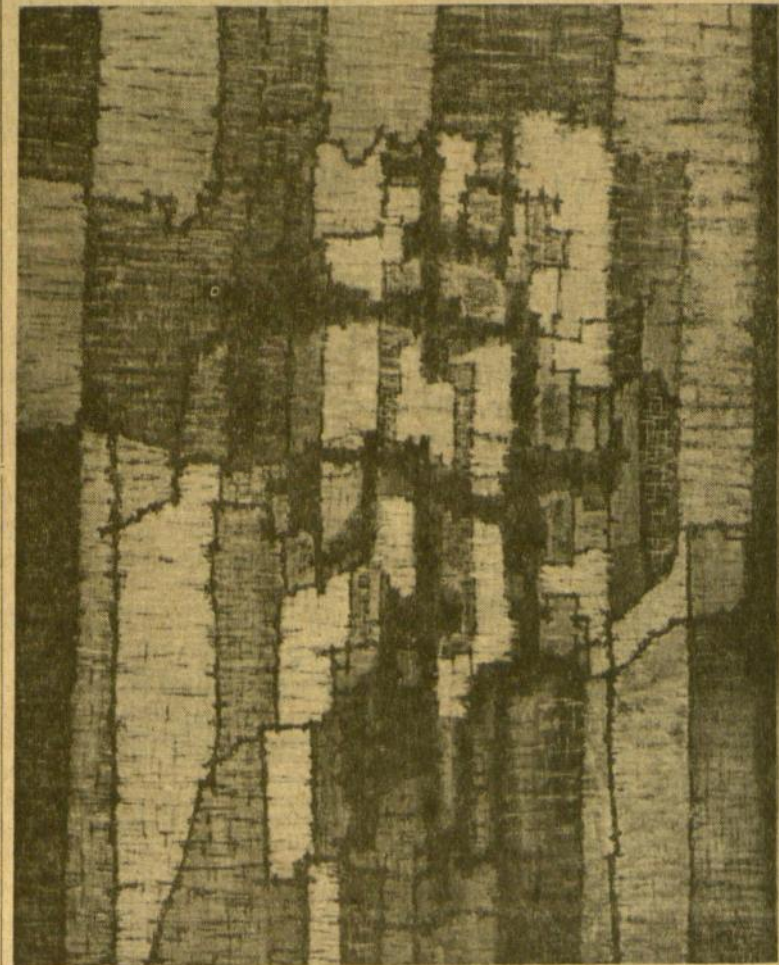
Paskolos namams įsigyti ar taisyti
TURTAS \$103,000,000.00
REZERVAI \$9,800,000.00

Bendrovė iš seno vedama tėvo ir sūnaus

JUSTIN MACKIEWICH Direktorius Tarybos Pirmininkas
JUSTIN MACKIEWICH, Jr. Prezidentas

VALANDOS:
Pirmadieniai 9 iki 8 v. vak.
Antradieniai 9 iki 4 v. vak.
Trečiadieniai uždaryta
Ketvirtadieniai 9 iki 8 v. vak.
Penktadieniai 9 iki 4 v. vak.
Šeštadieniai — 9 iki 12 val.

STANDARD FEDERAL
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE — CHICAGO, ILLINOIS 60632
Telef. — VIRginia 7-1141

Antanas Tamošaitis

Keistenybė (tapyba)

miestams tolydžio sparčiai augant.

Paverptos Lietuvos rašytojai linkėtina, kaip galima daugiau rasti progų prasiskverbti savo nesupančiotu kūrybiniu Aš pro keistą ir, anot Solochovo, vėlinai žino ką reiškiančią socialinio realizmo užtvartą. Gi mūsų skaitytojas, ypač šiaipus geležinės uždangos, tegu neužmiršta apie tą anksčiau minėtą kultūrinį palikimą, nes prie jo išugdymo jis labiausiai gali pri-

sidėti, nelikdamas abejingas mūsų kūrybai. Mes esame čia, kad kovotume ne tik politiškai, bet ir kūrybiškai, kad mūsų neišstiktų toks likimas, kaip rašo žydų filosofas A. J. Sesechel: "Aš nenoriu, kad būsimosios kartos spaudytų į mūsų kapus, tardamos: Čia ilsisi bendruomenė, gyvenusi prabangoje ir pertekliu, bet tylėjusi, kada milijonai jų brolių buvo dvasiškai naikinami".

krp.

PUSVALANDIS SU WCIU-TV 43-JAME AUKŠTE

NIJOLĖ JANKUTĖ

Sutemus iš 43-jo aukšto Chicago atrodo lyg brangakmeniais nusagstyta: žalsvi, melsvi, raudoni ir auksiniai žiburiai tai mirksi, sukibę į grandines, tai trykšta žaizduojančiomis čiurkšlėmis, tai sukasi ratais. Iš čia žiūrint, mižinas miestas guli po kojomis, tartum prijuokintas pasakų slibinas, išplaukęs iš juodo ežero gelmės. O jo reklamų šviesomis apmaustyti pirštai — dangoraižiai — slepia fantastišką nakties karalystę ir jos gyventojus.

Už tų mirguliuojančių reklamų, už tų šviečiančių langų vakare prasideda kitas gyvenimas: skubus, nervingas, dar labiau įtemptas, kaip dienis — gyvenimas po neatlaikytos kameros akim. Tai televizijos stočių karalystėje dangoraižių viršūnėse, kur perversi šalto objektyvo vienodai praktiškai akto-riai ir pranešėjai, dainininkai ir šokėjai, garsios asmenybės ir negarsūs žmogeliai. Čia tarp pilkų studijos sienų laikas jau ne tik bėga — laikas garuoja! O su kiekviena didžiulių laikrodžių ištiksėta sekunde, kaip smėlis pro pirštus, srūva pini-gai.

Tokioje tad karalystėje, 43-jų aukštų padebesius kas penktadienį gimsta ir mūsų lietuviškoji televizijos programa. Čia durys į žiriziančių kamerų šventovę neturi aukso raidžių, nei koridoriai raudonų kilimų. Čia nesimažo egzotiškos artistės, nei ekscentriški direktoriai. Bet, nežiūrint to, visa, ką peržvelgia WCIU-TV kameros akis, gali matyti Chicago ir toli už jos ribų, tik pasukęs blizgančią aparatą sagą ant 26-to kanalo.

Lietuvių televizijos širdis ir siela — nepailstantis Anatolijus Šlutas — mielai parodo ir paaiškina man, kas slepiasi ir kas vyksta už sunkių durų. Ant jų didžiulės raudonos raidės šaukia — Keep Off!, bet mes įeinam, ir aš pasijuntu tartum "Twilight Zone" filmoje. Čia pasitinka mane didžiulis robotas, išpūtes melsvas mažų ekranėlių akis ir spragsėdamas mygtukais. Jį vadinamasis "TV monitor". Ji aptarnauja du vyrai. Sukinėdami sagas ir spaudydami mygtukus, jie paruošia kiekvieną programos vaizdą galutiniam perdavimui.

Gretimame kambaryje kėpso kita metalinė baidyklė. Vėl sagos, ratai, ratukai... Du vyrai su ausinėmis tūpčia aplink, tarytum atiduodami pagarbą. Šita baidyklė labai svarbi: ji tvarko ir reguliuoja garso. Dieve gink, ji sugestų! Tada visi programos dalyviai žiopiūti be balso lyg žuvis...

Dar toliau — reklaminių skaidrių kambarys. Čia simpatingas senukas aptarnauja dar vieną robotą, kuris pagal reikalą iš didžiųjų rėčių spiaudo įvairiausias reklamas. Šitoje "robotų" karalystėje man viskas baisiai gudru ir nesuprantama. Prieblandoje mirkčioja žalios, raudonos švieselės, išbalusi didžiulio laikrodžio o burna ryja brangų laiką, o ant visokių durų, dūrelių grasina raidės: Pa-vojus! Aukštas voltažas! At-sargiai!

Išėjus iš "robotų kambario", studijoje jaučiau. Menka ji ir apėpus, bet šviesi. Čia kabo nuoburkios nuolaidos, stovi vienišas pianinas ir knygy lentyna. Kiek toje lentynoje knygy ir dar kokių! Net Herodotas ir Tukidydas ir, žinoma, Sekspyras! Tačiau, kai bandau jas at-versti — rankose brazda tik lengvi viršeliai: tušti ir grau-dūs kaip lėliukės, iš kurių iš-skrido spalvoti drugiai. "It would not be a make - believe if you believed in me!" tartum

kalba senos dainelės žodžiais tos tuščiavidurės knygos.

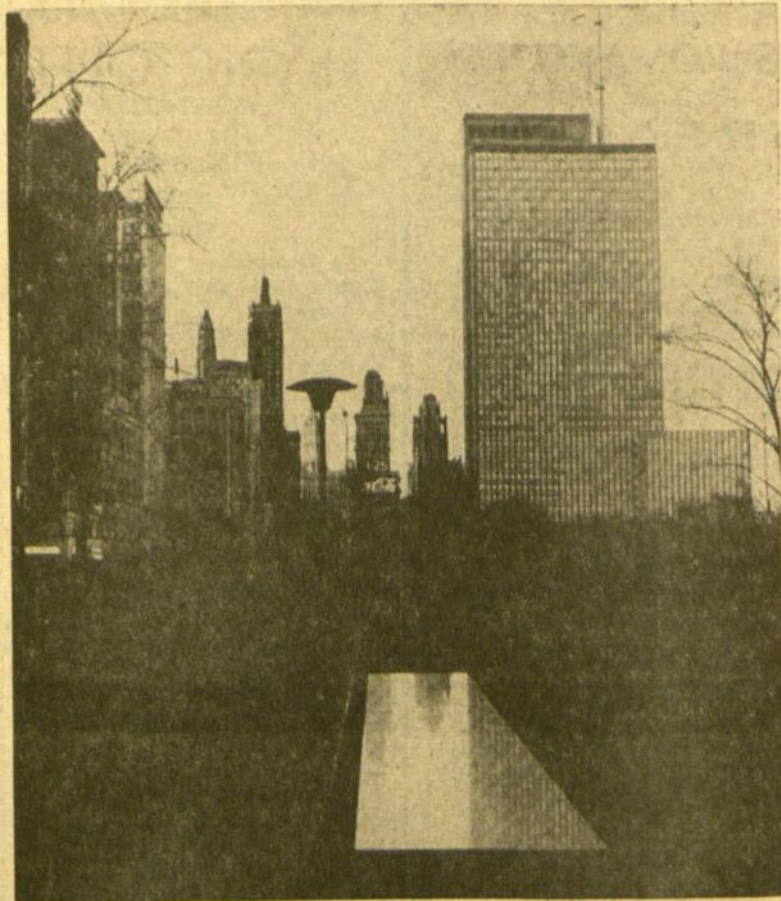
Visų tų daiktų vidury, lyg karalienė, ant kojų stypso WCIU-TV kamera, palenkusi sunkią galvą ir išsproginus neatlaikytą akį.

Be 20 minučių aštuonios. Tai laikas, kada ima jaudintis "Lietuviai Televizijoje" dalyviai. Ponia Vilutienė dar kartą peržiūri rėmėjų skelbimus; grakščios modeliuotojos, ponja Vengrienė ir panelė Budelskytė, puošias rudens sezono rūbais; Alice Stephens mokinė, dainininkė Praurimė Ragas kartoja savo dainas prie pianino, o visur ir aplink visus skuba, bėga, nerimsta p. Šlutas. Įdomus, bet ir labai sunkus jo darbas. Dėl tos pusės valandos po kameros žvilgsniu — ištisą savaitę galvosūkio, planavimo, rūpesčių... Nors jam daug padeda aktorė Eglė Vilutienė ir Gediminas Lapėnas, tačiau tai ne trijų žmonių darbas! Kaip būtų puiku, kad atsirastų daugiau talkininkų lietuviškosios televizijos programų paruošimui! Kaip pagrindinei TV kamerei būtini "monitors", kurie išryškina ir išdailina žiūrovams perduodamą vaizdą, taip ir mūsų "Lietuviai televizijoje" reikalingi minčių, idėjų, daug darbo ir daug talkininkų! Kuo daugiau suinteresuotų žmonių ateitų į talką, tuo geresni lietuviškos televizijos programų būtų galima tikėtis. Dabar gi, žmonių besiklausančių, atrodo, kad mes visi iš tos mūsų televizijos per daug reikalaujam, per mažai jai duodami...

Penkiolika minučių iki aštuonių! Greit pasigirs "Kur bakažė" garsai. Šįvakar programa ypatinga: bus pašnekesys su Charles H. Percy, respublikonų kandidatu į JAV senatą. To garsaus svečio dar nėra, ir p. Šlutas susirūpinęs! O jei neatvyks? Kas tada? Kuo užpildyti programą? "Štai kur baisiai visada reikėtų talkininko, rašančio ekstra skriptus!" galvoju, ir tuo pačiu metu į studiją atsukba p. Percy.

Persimėtes su visais pora žodžių, jis kukliai sėdasi kamputy ir, išsitraukęs iš popierinio maišelio "hamburgerį" ir pieno puoduką, skubiai užkandžiauja. "Ar jums dažnai tenka valgyti prabėgom?", klausiu. "Labai", linksi p. Percy, "vargšas mano skilvis!", priduria šyptelėjęs.

Tuo tarpu fotografas Noreika padaro nuotrauką: gal būt,

Alg. Kezys, SJ.

Chicago, 1965 (Iš leidinio "Portfolio '65")

būsimas senatorius kanda "hamburgerį".

"Jei jis bus kada prezidentu, toji nuotrauka pabrangs!", linksmai šnabžda man p. Noreika, užtaisydamas aparatą sekančiam "šūviui".

Pora minučių iki aštuonių! Visi jau savo vietose. Ponas Šlutas ir p. Širka, atvykęs pra-nešt tėvams ir mokiniams apie naujus mokslo metus Kr. Do-nelaičio mokykloje, trukteli sa-vo kaklaryšius prieš WCIU ka-mera, tartum prieš gražiausią panelę. Dailiosios modeliuotojos jau stovi pasipuošusios rinkti-niuose Wm. M. Lewis krautu-vėms drabužiuose, su pluoštu re-klaminių skriptų šypsoi p. Vilu-tienė, o uolusis talkininkas De-nis Kastys, jau laiko iškėlęs pirmąjį "cue card".

Stoviu už storo stiklo "robo-tų" kambario. Čia jaunam sto-ties direktoriui visą smulkiai su-rašytą šios programos skriptą aiškina Birutė Baškauskaitė. Ji čia atlieka svarbų darbą, nes lietuviškai nesuprantas direkto-rius, be smulkaus programos eigos paaiškinimo, negalėtų duoti teisingų nurodymų pagrindi-nės kameros fotografams.

Jau skamba gražusis atidary-mo maršas, ir ant visų "moni-tor" ekranų joja stilizuotas Vy-tis. Šįvakar jis matyti tūkstan-čiuose televizijos aparatų. Bet, iš tikrųjų, svarbu tik viena, kad tas Vytiš, lydimas lietuviško žo-džio, būtų nuolatinis penktadi-e-nių svečias visų lietuvių namuo-se. "Monitor" robotas jau kei-čia vaizdus. Tik dreba, tik gūs-čioja žalios vaizdo stiprumo

liepsnelės. Pagrindiniame ekra-ne p. Percy pasakoja savo ispū-džius iš kelionės po okupuotąją Lietuvą.

Žūrėdama į bėgančius vaiz-dus ir aštriai jausdama tirps-tantį laiką, atsimenu, kad už savaitės lietuviškajai televizijai sukaks pusė metų! Saltoji WC IU kameros akis per tą pusmetį peržvelgė daugiau kaip 150 lie-tuviškų programų dalyvių: nuo didžiulio "Dainavos" ansamblio iki pačių mažųjų lietuviukų. Le-tuvių televizijoje jau dainavo beveik visi mūsų solistai, inter-view rėmuose kalbėjo rašytojai ir muzikai, su tautiniais šokiais bei baletu pasirodė įvairios šo-kėjų grupės ir baletų mokyklos, o mūsų organizacijos programų laiką panaudojo savo svarbiems pranešimams.

Ne visos tos programos buvo sėkmingos ir įdomios. Bet kada gi visi žengt pradėdantį kūdi-kio žingsniai yra tvirti ir visi pirmieji jo žodžiai išmintingi? Tačiau ir per tą pirmąjį pusme-tį "Lietuviai Televizijoje" jau davė keletą tikrai gerų progra-mų, kaip pvz. Didžiojo Penkta-dienio montažą, ar gerai pa-ruoštas apskritojo stalo disku-sijas apie moderniąją lietuvių muziką. Lietuvių televizija žen-gia savo pirmuosius žingsnius, laukdamas dėmesio ir talkos. Juk tas pusvalandis, pasiekias tūkstančius akių, turi dideles galimybes, kurias reikėtų būti-nai išnaudoti. "Lietuviai Televi-zijoje" mūsų visų kūdikis, kur'o sunkų gimimą kažkodėl per ma-žai įvertinom, kurio augimu per mažai rūpinamės ir kurio gyvy-

● Religinio meno studijų sa-vaitė. Prancūzijoje netoli Lijo-no, garsaus architekto Le Cor-busier sukurtame dominikonų vienuolyne, įvyko studijų sa-vaitė religinio meno klausimams spręsti. Studijose dalyvavo 140 delegatų iš 72-jų Prancūzijos vyskupijų. Jų tarpe buvo ne tik dviasišiai, bet ir pasauliečiai specialistai: architektai skulp-toriai, dailininkai ir muzikai. Studijų tikslas surasti tinkamus būdus geriausiai suderinti mo-derno meno reikalavimus su

bė priklauso tik nuo mūsų dė-mes o...

"Robotų" kambario la'krodis rodo 8 val. 30 m'n! Vis negaliu atsistebėti, girdėdama melsvam ekrane lietuvišką "labanaktis". Tegu jis skamba čia dar kitą pusmetį ir dar ne'enus metus!

LEO'S SINCLAIR SERVICE

5759 So. Western Avenue
LEONAS FRANKUS, Sav.
Stabdžiai, Sankabos, Transmisijos
Tune-ups ir Motorų Remontas
Kampus 58th Street
Telefonas — PROspect 8-9533

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli. Miestc leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67 Pl. WA 5-8063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS. 4965 Archer
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS EXPRESS

MARQUETTE GIFT PARCEL SERV.
3 skyriai Chicagoje:

2608 W. 69th St. Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St. Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St. Tel. CA 5-1864

Lietuvių bendrovė, kuri turi taise siuntinius siųsti be tarpininkų tiesiai savo vardu iš Chicago į Lietuvą.

Didelis pasirinkimas geriausių rū-šies medžiagų ir kitų prekių žemo-mis kainomis.

E. ir V. Zukauskai

RINOS IR NUTEKAMIEJI

VAMZDŽIAI

Ekspertaiškai uždedam paaišys ir tai somo senus. Pilnai apsidraude. Dar bus garantuotas

A. ABALL ROOFING CO.
LA 1-6047 arba RO 2-8776

Stirbis Fuel Oils

Aliejus virtuvei ir krosnimis.
"Geresnė ir pigesnė alyva"
Tel. HEmlock 4-6264
PETER STIRBIS
6741 So. Maplewood Ave
Chicago, Ill. 60629

DRAUGAS, šeštadienis, 1966 m. spalio mėn. 15 d.

5

DEKORAVIMAS

IS VIDAUS IR IS LAUKO
Kilimai ir apmušti baldai valomi.
J. RUDIS Tel. CLiffside 4-1050

MOVING

Apdraustas perkraustymas
Ivairių atstumų

A. VILIMAS

3415 So. Lituanica Avenue
Tel. FRontier 6-1882

SKIP'S Self Service LIQUOR STORE

5515 SO. DAMEN AVE. ALL PHONES WA 5-8202

OCTOBER — SPALIO 13, 14, 15 D. D.

IMPERIAL NAPOLEON BRAND
OF IMPORTED FRENCH BRANDY Fifth \$2.98

HINE IMPORTED FIVE STAR
COGNAC Fifth \$5.49

COEUR DE FRANCE GRANDE FINE
CHAMPAGNE COGNAC Fifth \$4.29

GRAIN ALCOHOL 190 Proof U.S.P Fifth \$4.89

STOCK IMPORTED
Dry or Sweet VERMOUTH 30 Oz. Bottle \$1.69

DE MULLERS IMPORTED SPANISH
Burgundy, Rose, Reisling or Santerne Fifth .98c

MAMPE IMPORTED GERMAN
HALB UND HALB Fifth \$4.98

PIERRE CARTIER IMPORTED SAUTERNE
or HAUT SAUTERNE Fifth \$1.79

FORBIDDEN FRUIT LIQUEUR Fifth \$5.29

TUBORG IMPORTED BEER
24 — 10 Oz. Throw Away Bottles Case \$6.49

4½%

5%

current dividend on investment bonus
4½% DIVIDENDŲ MOKAMA PAGAL VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS
Už 1 metų investavimo bonus mokama 4½% dividendų kas pusmetį ir dar išmokame po ¼% už kiekvienus metus, 4 metams praėjus.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 Archer Avenue, Chicago, Illinois 60632
Valandos: Pirmad., Antradi., Penktadi., ir Šeštadi. 9 v. r. iki 4:30 v. p. p.
Trečiadi. uždaryta; Ketvirtadi. 9 v. r. iki 8 v. v.

FRANK'S T.V. & RADIO, Inc.

3240 SO. HALSTED STREET
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS,
RADIO STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS,
ORO VESINTUVAI, SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI.
Telef. — CA 5-7252

MARQUETTE PARK — AMERIKOS LIETUVIŲ SOSTINĖJE

CHICAGO SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVE.

CHICAGO, ILL. 60636

TEL. GR 6-7575

CHICAGO SAVINGS AND LOAN BENDROVĖ, viena tarp žymiausių krašto finansinių įstaigų, aptarnauja šios apylinkės gyventojus pavyzdinčiai, saugiai ir pelningai jau virš 41 metus, visada prisitaikydama saugumo ir išmokėdama, palyginamai, aukštą dividendą. Mes nesiveržiame tapti pačia didžiausia bendrove, bet stengiamės būti stiprūs finansškai ir teikti pačius geriausius patarnavimus mūsų taupymo ir skolinimo nariams.

Mes bendradarbiaujame su vietinėmis lietuvių organizacijomis, noriai prisidedame darbais ir finansais, kad galėtumėte pasiekti geresnių gyvenimo sąlygų. Kviečiame visus taupymo ir paskolų reikalingus krepitį į Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovę, išsugausi į virš \$55,500,000,00 turto įstaigą.

JOHN PAKEL, direktorių tarybos
ir bendrovės prezidentas

ŠTAI NARIAMS TEIKIAMAS MŪSŲ PILNAS PATARNAVIMAS

- Insured Family Savings
- College Bonus Savings
- Christmas Club Savings
- Vacation Club Savings
- Home Mortgage Loans
- Home Improvement Loans
- All Types of Insurance

- Sell and redeem U.S. Bonds
- Safety Deposit Boxes
- Free Community Rooms for your organization meetings. (Free Coffee)
- Cash checks and pay all family bills with our special

- money order checks. No service charge to members
- U. S. Postal S-tamps Machine Service
- We sell Travelers Checks
- Save-by-mail Kits
- Notary Public Service

- Two Large Free Parking Lots
- Free Theatre tickets two Saturdays monthly for your children and mothers
- Christmas party with gifts to College Bonus Members

PATOGIOS VALANDOS:

MONDAY 12:00 P.M. — 3:00 P.M.
TUESDAY 9:00 A.M. — 4:00 P.M.
WEDNESDAY Closed All Day
THURSDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
FRIDAY 9:00 A.M. — 8:00 P.M.
SATURDAY 9:00 A.M. — 12:30 P.M.

Kultūrinė Kronika

● Rašytojai čekų egių auditorijose. Mūsų literatūros bičiuliai, gyvenantys Chicagoje, artimiausiais savaitgaliais čia turės puikios progos išgirsti visos eilės mūsų rašytojų gyvą žodį. Tradiciniame, kasmetiniame ateitininkų sendraugų vakare koncerte spalio 22 d. Jaunimo centre savo naująsias kūrybas skaitys poetė Julija Švabaitė ir Kazys Bradūnas. Šiame vakare dainuos ir solistė Roma Mastienė.

Šiandien vakare Jaunimo centre įvykstantį jaunųjų talentų vakarą praves iš Bostono atvykęs rašytojas Stasys Santvyras. Jis ir pats šį vakarą ten skaitys savo kūrybos.

Rytoj, spalio 16 d., 3 val. popiet taipgi Jaunimo centre įvykstančiame Kultūros fondo bankete savo kūrybą skaitys iš Bostono iškviestas humoristas Antanas Gustaitis ir ročesterietis rašytojas Jurgis Jankus. Kultūrinėmis temomis paskaitą skaitys Rochesterio universiteto profesorius dr. Antanas Klimas.

● Atnaujina Kristupo Kolombo mirimo vietą. Šiuo metu baigiami atnaujinimo darbai garsiaame Valladolido vienuolyne, kur 1506 metais mirė Amerikos atradėjas Kristupas Kolumbas. Lankytojai čia galės pamatyti daugelį genovės palikų, liudininkų pirmosios kelionės į Ameriką, senus žemėlapius, kuriais naudojosi Kolumbas kelionėje, laivo dienoraščio kopiją, kur surašyta visi kelionės įvykiai, ir daugelį kitų istorinių dokumentų.

● Religinis švietimas korespondenciniu būdu. Grupė katalikų aktyvistų Paryžiuje su dideliu pasisekimu suorganizavo religijos mokymą korespondencijos keliu. Šalia religijos pagrindų ir katekizmo aiškinimų, didelio susidomėjimo susilaukė religijų istorija, filosofija, katalikų misijų pasaulis, technika ir socialiniai klausimai. Šiuo metu pradėta leisti dar vienas ciklas, nagrinėjantis ateizmo klaidų kelius ir visuotinio Bažnyčios susirinkimo naująją misiją.

NAUJI LEIDINIAI

● THE MARIAN, October 1966 — tėvų marijonų leidimas mėnesinis religinės kultūros žurnalas, spalio mėnesio numeris, gausus rimtais straipsniais ir parinktomis iliustracijomis. Amerikietis žurnalistas ir poetė, konvertitė Verla Mooth rašo apie religijos teikiamą džiaugsmą nuliūdime. Rutgers universiteto prof. dr. Algirdas Budreckis duoda išsamų straipsnį apie vysk. Motiejaus Valančiaus suorganizuotą blaivybės sąjungą Lietuvoje. Keliautoja G. L. Brendel pasakoja savo patirtus įspūdžius Asyziuje. Juoz. Prunskis painformuoja angliškai skaitančiuosius apie lietuvių paminklinę koplyčią Washingtone ir religinį kongresą. Dr. K. Matulaitis pasakoja apie lietuvių viltis susilaukti arkiv. J. Matulaitį - Matulevičių paskelbtą šventuoju, Kanadietė laikraštininkė Fl. Julien dėsto apie Kanados socialinį ir kultūrinį gyvenimą.

Toliau — afrikietė moteris,

tapusi benediktine ir gyvenanti Belgijoje, pasakoja apie savo kelią, nuvedusį ją už vienuolyno mūrų. Žurnalistas A. B. Haines rašo apie Jungt. Tautose dirbančią Hollywoodo žvaigždę Irene Dunne. Juoz. Prunskis ir amerikietis laikraštininkas Henry Peisson duoda eilės naujesnių knygų apžvalgą. Žurnalas iliustruotas A. Elksaus, J. Paukštienės, V. Jonyno, Bakio, Mozoliausko, V. Petravičiaus, Cimabue, J. F. Raffaelli, Corot ir kt. kūrinių, A. Kezio ir kitomis nuotraukomis. Spalvotas dail. Ados Korsakaitės sukurta viršelis — patrauklus.

● Bronys Raila, LAUMIŲ JUOSTA. Akimirksnių kronikos I. Nidos knygų klubo leidinys, nr. 61, 1966. Viršelis Kosto Jerszskio. Knyga 352 psl., 7 1/4 x 4 1/4 inč. formato, Nidos klubo nariams kaina \$2.00, nenariams 25% daugiau.

ŠEŠIOLIKTASIS ROMANO KONKURSAS

1. Dienraštis "Draugas" skelbia dailiosios prozos (romano, apysakos) šešioliktąjį konkursą. Rankraščiui įteikti paskutinė data yra 1966 m. lapkričio 1 d.
2. Geriausiojo kūrinio autoriui skiriama 1,000 dolerių premija. Šešioliktojo "Draugo" romano konkurso mecenatas yra Vacys Petrauskas, Vacys Construction Co.
3. Kūrinio siūlytą pasirenka patys autoriai. Rankraštis turi būti parašytas mašinėle, nemažesnis kaip 200 romaninio formato puslapių.
4. Kūrinis siūlyti šiuo adresu: Dailiosios prozos konkurso komisijai, Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.
5. Sprendimo bealiskumui laiduoti autoriai turi pasirašyti slaptyvardžiu, o atskirame uždame voke pažymėti savo tikrąjį pavardę ir adresą, ten pat įrašant kūrinio antraštę ir pasirinktąjį slaptyvardį. Teisėjų komisijai išrinkus premijuotąjį kūrinį, atidaromas tik laimėjusio autoriaus vokus. Premijos nelaimėjusiųjų vokai komisijos ir "Draugo" atstovo akivaizdoje sudeginami.
6. Tūkstančio dolerių premija gaus autorius be papildomo honoraro pirmosios laidos teisę perleisti "Draugui", įskaitant teisę spausdinti dienraštyje ir išleisti atskiru leidiniu arba tik išleisti atskiru leidiniu. Nelaimėję autoriai spausdinimo sąlygas nuspręs abipusiu susitarimu.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Idomu "Drauge" skaityti apie "mitą ar realybę". Draugo rugsėjo mėn. 24 d. numeryje radau vieną mitą apie latvių poezijos "atgimimą". (Straipsnis apie Baltijos tautų poezijos vakarą.) Straipsnio autorius yra klaidingai informuotas apie latvių poezijos faktų eigą 1945—1966 m. laikotarpyje. Latvių poezijai nereikėjo "atgimti", nes ji buvo gyva ir tada, kada poetų burnos buvo cenzūros užčiautos ir dėl popierio stokos knygų leidimas beveik sustojo. Vos tik susiorganizavus pokario stovykloms, pradėjo išeiti ir knygos — senų veikalų perspausdinimai, vadovėliai, o taip pat ir nauji kūriniai. Pagal "Latvių Enciklopediją" (Papildinajumi 1962.) tremtyje iki 1962 m. išėjo apie 90 naujų poezijos rinkinių. Jau 1946 m. P. Ermano "Svešos kalnos", K. Dzilejo "Talos celos" ir kt. 1947. Z. Lazdos "Talais daržs", K. Abelės "Vėlais viesis" ir kt. A. Eglyčio "Už vairoga" 1946. ir daug kitų. Patariu perskaityti Latvių Enciklopedijoje (Papildinajumi 1962.) straipsnį "Dėja".

J. Nendriūno straipsnyje paminėtoji "New Yorko mokykla" ir jos "mokinių" 1956—1957

m. leidiniai nėra ne "atgimimas", ne latvių literatūros "pagrindiniai veikalai". Latviuose šį "mokyklą" pažįstama kaip "elles kēkis" ("pragaro virtuvė") su labai visuose laikuose pažįstamu jaunųjų šūkiu: "Mes ateiname, su mumis viskas prasižada!" Ačiū Nendriūnui už šiltą dėmesį ir "Draugo" redakcijai už draugiškumą latvių poezijai.

Zarinių Janis, latvis,

P. S. Angliškai apie latvių literatūrą išleistas veikalas: Latvian Literature. Essays by Ja-

ROOSEVELT PICTURE FRAME COMPANY

Manufacturers

Rankomis išpauštyti paveikslų rėmai. Pritaikinti paveikslams skelbimų rėmai, metalu apieti rėmai.

2400 S. Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginiai 7-7258-59

nis Andrius and Vitauts Kalve. 1954'.

Apie latvių lit. tremtyje Andrejo Johansono straipsnis "Latvian literature in Exile, in "The Slavonic and East European Review 1952. Volume 30. No. 75.

Aš esu vienas iš tų, kurie tiki Kristaus istoriškumą, kaip Dievo ir kaip žmogaus. Tas tikėjimas buvo primamas š mtemeiais, ir aš primu Kristaus gyvenimo apibūdinimą, kas patvirtina Jo Dievybę.

Dr. Joseph P. Evans

PERKRAUSTAU

balduis arti ir toli.

ALBINAS BENIULIS,
Chicago, Ill. 60632. Tel. RE 7-7083

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MEGEJAMS

Daug sutaupysite perkdami čia įvairių filmų foto aparatus ir jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis Kalėdoms. Filmai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidara pirmadienį ketvirt. vakarais iki 9 val.

3314 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629
Tel. PK 6-8998

Pristatome Visokių Rūšių STATYBŲ IR NAMŲ PATAISYMŲ MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.

STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St., VI 2-1272
Apkainavimą ir prekių pristatymą teikiame nemokamai.

Rūšinė atidara kasdien nuo 8 val. ryto iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 3 val. p. p.

Mūsų erdviose patalpose turime didžiausį pasirinkimą visų modernių baldų, elektrinių krosnių, radijo ir televizijos aparatų, šaldytuvų ir kitų namams reikmenų.

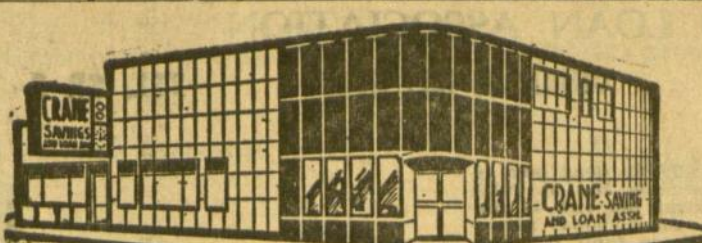
LIETUVIŲ ISTAIGA

ROOSEVELT FURNITURE CO.

F. A. RAUDONIS ir N. BERTULIS

2310 W. Roosevelt Road Tel. SEeley 3-4711

Atidara pirmadienį ir ketvirt. 9-9 val., antr., treč. ir šeštadieniais nuo 9 iki 6 val. Sekmad. atidara nuo 11 iki 4:30 v. po pietų

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

B. B. PIETKIEWICZ, Prez.

2555 West 47th St. Tel. LaFayette 3-1083
PLENTY OF FREE PARKING

4 1/2%

Naujas aukštas dividendas mokamas aš investavimo sąskaitas

PINIGAI ĮNESTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIUS NUO 1 D. Dividendai mokami sausio ir liepos mėn. 31 d.

VALANDOS: ANTRAD. ir PENKT. 9 v. r. iki 5 v. v. PIRMAD. ir KETV. 9 v. r. iki 9 v. v. ŠEŠTAD. 9 v. r. iki 12 v. d. Trečiad. uždaryta

RUDUO JAU ČIA NETOLI IR KALĖDOS...

Dabar jau pats laikas pagalvoti ir paplanuoti, koki dovanų siuntinį pasiūlyti savo artimiesiems.

Padaryti tai yra paprasta ir lengva, taip pat ir pigu, pasinaudojant leidžiamą siūsti prekių kainoraščiu, kurį gali gauti kiekvienas veltui, pareikalavęs pas mus.

Tiems, kurie neturi daug laisvo laiko, arba nežino, ką reikėtų siūsti, siūlome jau paruoštus praktiškus ir reikalingus siuntinius.

RK 1. (Moteriškas)

Vilnonė paltui medžiaga, itališkas nailoninis lietpaltis, nepermatomo japoniško nailono suknelė 4 jardai, 2 p. vilnonių arba nailoninių kojinių, 1 vilnonė gėlėta arba su įvairiais raštais skarelė, 1 šilkinė skarelė, 2 biro, vilnonis megztukas ir graži dėžė šokoladinių saldinių.

\$75.00.

RK 2. (Vyriškas)

Grynos vilnos nertinis, 3 1/2 jardo vilnonė kostiumui medžiaga, 2 nailono viršutiniai marškiniai, 2 p. vilnonių kojinių, 1 p. odinių pirštinių, 2 biro, 1 kėklaraštis, 1 itališkas nailono lietpaltis ir dėžė šokoladinių saldinių.

\$75.00.

Jungtinis siuntinys RK 1 ir RK 2 kainuoja \$135.00.

4 sv. taukų, 1/2 sv. arbatos, 1/2 sv. geriamo šokolado, 1/2 sv. kavos, 2 sv. ryžių, 5 sv. miltų, 1 dėž. nescafe, 1 sv. saldinių, 1 sv. razinkų, 1 sv. cukraus, 1/4 sv. pipirų, 1/2 sv. šokolado.

\$30.00.

Tebesundami mūsų skelbtieji didelio pasisekimo turį siuntiniai: V-3, 10 1/2 jardo kostiumams medžiaga, už \$55.00, P-3, trims paltams angliška vilnonė medžiaga už \$60.00 N-4, 16 jardu nepermatomo nailono suknelėms už \$45.00.

BALTIC STORES, LTD.

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England

Seniausia šioje srityje Lietuviška firma. Garantuotas su gavėjo parašu patvirtintas pristatymas per 3-4 savaites. Visos siuntos registruotos ir apdraustos.

ATSTOVAI: Gaiva, 3570 W. Vernor, Detroit, Mich., A. Kusinskis, 167 Colledge Str., Apt. 2. Sudbury, Ontario, Canada, L. Radzevičius, R. R. 2. Port Arthur, Ontario, Canada.

Lietuviška valgykla. Gražiausias lietuviškas restoranas, kuriame gaminami lietuviški valgiai.

Atidara nuo 6:00 valandos ryto iki 8:00 valandos vakaro.

"PALANGA" RESTAURANT

6918 So. Western Ave. - GR 6-9758

JADVYGA ir - JUOZAS BARTKUS, Savininkai

PAPUOŠKITE BUTĄ NAUJOMIS UŽUOLAIMOMIS. DAR SUSPĖSIME PAGAMINTI ŠVENČIŲ SEZONUI, TIK PASIRŪPINKITE PAS

STEIN TEXTILE CO.

urminėmis kainomis iš tūkstančių jardų užuolaidoms dekoratyvinių medžiagų, ne iš mažų pavyzdžių, bet iš didelių ritimų: damasko, brokados, "boucle's", "fiberglass".

PIRSKITE NEBRANGIAI IR GAUSIT DOVANĄ.

STEIN TEXTILE bendrovė yra pirmoji, kuri parūpina vilnonių, šilko, nylon, taffeta, aksomo, ANGLISKŲ MERZIAGŲ paltams ir kostiumams siuntimui artimiesiems į Lietuvą ir tolimąjį Sibirą už žemas kainas.

616 W. Roosevelt Rd., Chicago 7, Ill., HA 7-3737

Atidara kasdien ir sekm. 9:15 r. iki 5:30 vak. Pirmadienį uždaryta

Nemokama vieta mašinoms už kampo į šiaurę Jefferson St. Chernin's aikštėje

Artesian Restaurant

2432 West 63rd Street (63rd & Artesian)

- Skanūs valgiai
- Geras patarnavimas
- Puiki atmosfera

PIETOS

\$1.65 & \$2.25

JOKIO LAUKIMO — GREITAS PATARNAVIMAS. TALPA — 350 SEDIMŲ VIETŲ.

Rezervacijoms skambinkite — 436-4622.

Atidara sekmadienį iki ketvirtadienį 6 v. ryto iki 1 v. ryto, penktadienį ir šeštadieniais iki 5 valandos ryto.

Skaitykite ir platinkite dienr. Draugą.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANAS Į USSR

NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS

FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ISTAIGA

1530 Bedford Ave., Brooklyn 16, N. Y., IN 7-5522

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vieta pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma - skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro

Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

BROOKLYN, N. Y.
NEW YORK 3, N. Y.
NEWARK, N. J.
SOUTH RIVER, N. J.
UTICA, N. Y.
FARMINGDALE, N. J.
PHILADELPHIA 23, PA.
ALLENSTOWN, PA.
ROCHESTER 5, N. Y.
LOS ANGELES 4, CAL.
CHICAGO 22, ILL.
BALTIMORE 31, MD.
BUFFALO 12, NEW YORK
DETROIT 12, MICH.
HARTFORD 6, CONN.
JERSEY CITY, N. J.
SYRACUSE 7, N. Y.
CLEVELAND 13, OHIO
HAMTRAMCK, MICH.
SO. BOSTON, MASS.
TRENTON 10, NEW JERSEY
RAHWAY, N. J.

1530 BEDFORD AVE.
78 SECOND AVENUE
314 MARKET STREET
46 WHITEHEAD AVENUE
963 BLEECKER STREET
FREEWOOD ACRES
631 W. GIRARD AVENUE
126 TILGHMAN STREET
558 HUDSON AVENUE
107 SO. VERMONT AVENUE
1241 NO. ASHLAND AVENUE
1900 FLEET STREET
701 FILLMORE AVENUE
11601 JES CAMPAU AVENUE
643-47 ALBANY AVENUE
403 GROVE STREET
1200 SOUTH AVENUE
1028 KENILWORTH AVENUE
11339 JES CAMPAU AVENUE
396 W. BROADWAY
1152 DEUTZ AVENUE
717 W. GRAND AVE.

IN 7-4465
OR 4-1540
MI 2-2452
CL 7-6320
RE 2-7474
363-0444
PO 9-4507
HE 5-1654
232-2942
DU 5-6550
HU 6-2818
DI 2-4240
TX 5-0700
TO 5-0295
CH 7-5164
HE 5-6568
GR 5-9746
PR 1-0696
TO 9-3980
AN 8-1120
EX 2-0306
381-8997

AKADEMINĖS PROŠVAISTĖS

Dalis ateinančio LSS suvažiavimo rengėjų prie pranciškonų namų Toronte po posėdžio. Iš kairės: Giedrė Rinkūnaitė, Audrius Šileika, Laima Švėgzdaitė, Kazys Snieska ir Paulius Žygas.

Nuotr. Algio Rukšėno

PIRMIEJI EGZAMINAI

Lapkričio mėnesį — Jaunimo kongreso pirmieji egzaminai.

Daug kas rašė ir aiškino, kaip ir kodėl ne tik pats Jaunimo kongresas, bet ir visi su kongresu susiję įvykiai pasisekė. Kai kurie sekančią dieną uždarė duris tolimesnei pažangai, sugebėdami per trumpą laiką nuspręsti, kad kongresas "nepasisekė".

Pirmuosius įspūdžius aprašyti nėra sunku, ir jų sprendimai neuždėda nei svorio, nei atsakomybės, pažymindami ilgesnį veiklos jaunimo tarpe laikotarpį. Šiuo požiūriu Jaunimo metų įvykius įvertinti tikty po ilgesnio laiko, sugebėjus surasti jų auklėjančią ir savęs auklėjimo įtaką jaunesnėje kartoje.

Nemaža dalis Jaunimo metų ryžto kilo iš studentijos ir kryptį studentus įvairiuose kraštuose. Tą jautė ir jaunimo stovyklos bei studijų savaitės dalyviai, iš neapčiuopiamos smagios nuotaikos ir bendrinių tikslų stengdamiesi išvesti aiškesnius užsimojimus, ir net išryškinti aiškius darbus, kurie atitiktų studentų dvasią ir dienos reikalavimus.

Kai ruošėme Pasaulio lietuvių jaunimo stovyklą, subūrėme pačiam veiklos centre Lietuvių studentų sąjungos ir taip pat studentų korporacijų veiklesniuosis narius. Iš dalies, natūralu pritraukti veikliausius. Iš kitos pusės — šie, daugumoje pareigas einantieji, sugebės ne tik suruošti ir praveisti kelis dienų stovyklą, bet ir įgytą nuotaiką, patyrimą bei programą įjungti į bendrą lietuvių studentų sąjungą, į studentišką veiklą.

Po kongreso įvyko dar kelta studentų stovyklų ir išvykų. Bet tikrieji naujos gyvybės ir sąmoningo veiklumo egzaminai visai lietuvių studentijai bus Lietuvių studentų sąjungos visuotinis suvažiavimas įvyksius lapkričio gale, Toronte.

Jeigu egzaminai, tai reikia ir klausimų. Kokie jie būtų?

Dėmesio! Visi paremkite "Teach - In"

(Atkelta iš 8 psl.)

nuvykęs į Baltijos kraštus ir galės mums vaizdžiai papasakoti, ką jis ten matė.

Jeigu Charles Percy dėl kokių nors priežasčių negalės dalyvauti, paskaitą skaitys Howard Miller, geras žinomas radijo programos komentatorius, studijavęs komunizmo įtaką Amerikos studentiško jaunimo tarpe. Po to kalbės dar trys baltiečiai politinių mokslų profesoriai.

Šią programą išgarsinti yra pasamdyti net profesionalas agentas, kuris išgarsins ją laikraščiuose ir per radiją.

Tad paremkite šį užsimojimą savo atsilankymu bei užsimojimo priminiu savo draugams ir pažįstamiems. Sekite "Drauge" smulkesnes tolimesnes informacijas.

Rūta Domarkaitė, L.S.S. Tarp. sk. vedėja

1. Ar suvažiavimo programoje dalyvaus, ją praves nemažas skaičius studentiško amžiaus asmenų?

2. Koks nušimtis ta proga į Torontą nuvykusiųjų užsiregistruos suvažiavimo metu?

3. Kiek padidės skaičius sąmoningų studentų, pilnai priklausančių Lietuvių studentų sąjungai?

4. Ar atnaujinamos stovyklos ir kongreso pažintys sukurs tikrai smagią suvažiavimo nuotaiką?

5. Ar skyrų valdybos pagaliau atsiveš išsamius savo veiklos ir narių pranešimus ir ar jos sugebės kartu su centro valdyba paruošti veiklos planą ateinantiems metams?

6. Ar suvažiavime jausis didesnis susidomėjimas lituanistinėmis studijomis, talka jaunesniam jaunimui (pavyzdžiui, jaunimo stovyklose, lituanistinėse

mokyklose), pagalba kitų kraštų lietuvių jaunimui, neturinčiam pakankamai vadovų ar mokytojų?

7. Ar suvažiavime, nors ir neformaliai, bursis panašių šakų studentai, ypatingai studijuoją kūrinius mokslus, jaunieji poetai ir menininkai?

8. Ar suvažiavimo rengėjų ir dalyvų rūpesčiu bus jaučiamas savaiminis ryšys tarp susibūrusios studentijos ir Toronto lietuvių visuomenės, ypač vyresniųjų kartų, tuo labiau, kad tokio masto studentų suvažiavimas ten vyksta, tur būt, pirmą kartą?

9. Ar rengėjai ir ypač dalyviai bus pasiruošę ir nusistatę prie suvažiavimo programos prisidėti ne tik savo buvimu, bet ir vaizduote, ieškojimu naujų temų, naujų būdų, naujų jėgų?

10. Ar suvažiavimo programoje, tiek akademinėje, tiek kultūrinėje, tiek socialinėje veiklai pasireikš jaunesnio amžiaus studentai, 18 ar 19 metų, gal pirmą kartą pajutę studentiško suvažiavimo laisvę?

Jeigu prieš devynis mėnesius būtume peržiūrėję jaunimo stovyklos rengėjų nusistatytus tikslus, jie beveik pažodžiui atitiktų šioms "egzaminų" klausimams.

Patį Lietuvių studentų sąjungą per centro valdybą ir veiklesnius narius (net ir išdą) parodė, ir manau, kad egzaminų laikyti eis gan drąsiai, pasitikėdama savo penkiolikos metų praeitimi nuo pradžios ligi vėliausio puikaus metraščio, pramatydama veiklą ir taiklų akademinę, socialinę, kultūrinę ir politinę savo ateitį.

Kokiomis nuotakomis "eilinis studentas" ar "eilinė studentė" (jeigu tokių yra) atvyks į suvažiavimą, sunku pasakyti. Asmeniškai atsakomybė ir draugiš-

FILMŲ ĮVAIRUMAI

STASĖ SEMENIENE

Nepraleistinas baletas ekrane

Labai dažnai įvairiuose susibūrimuose daugelis privačiai klausinėja, koks įdomiausias filmas, kuris šiuo laiku matytinas ir pan. Ir iš tiesų sunku atsakyti, kai visokioaus pažangumo amžiuje filmas tačiau gerovena lyg nuosmūgio laikotarpis.

Vis dėlto su džiaugsmu galima net spaudoje išsistarti, kad niekas nepraleistų progos pamatyti spalvoto filmo "Romeo and Juliet". Jis būtinai pamatytinas (ir tinkamas visai šeimai) dėl daugelio priežasčių.

Sekspyro dramos "Romeo ir Julija" (kurios vyriausio veikėjo vardas tapo aistringai įsimylėjusio jaunuolio sinonimu) siužetu muzikoje pagrįsta daug kūrinių. Patys žymiausi yra C. Gounod opera, H. Berliozio dramatinė simfonija, P. Čaikovskio uvertiūra - fantazija ir S. Prokofjevo baletas.

Prokofjevo baletą čia į ekraną labai skmingai bei įspūdingai perkėlė Kenneth MacMillan ypač dar ir dėl to, kad vyriausis veikėjas ten yra Anglijos "Royal Ballet" šviečiantieji pagrindiniai šokėjai Rudolf Nurjev (pabėgęs iš Sovietų Sąjungos žinomasis baletininkas) ir angli baletų žvaigždė Margot Fonteyn.

Tai yra puikiausias baletų ekranan perkėlimo pavyzdys, pralenkias net gerokai anksčiau matytą filmą "The Red Shoes". Nicholas Georgiadis dekoracijos ir kostiumai baltos salės bei gatvės scenose ir minios išsamus atvaizdavimas duoda Sekspyro Veronai visą renesanso žaižaravimą.

Tokiame fone lyg ant dailininko paletės kovojantieji Montague ir Capulet šeimos nariai skrieja skersai ekrano šioje vietoje pasaulyje labiausiai pa-

mėgoje romantiškoje tragedijoje.

Nurjev ir Fonteyn, kurios subrendimas rėžiančiai sudarko beveik vaikiškai jaunos Julijos vaidą (kaip Sekspyro veikale atvaizduota), vis tiek yra didingi, ryškindami meilės, kuri nebuvo jiems skirta, visą tragiškumą. Fonteyn, jau nebe jauna, netinka fotografijoms iš arti. Ypač Margot Fonteyn nedėkingai apšviesta pirmoje scenoje su aukle. Ir žiūrovas verčiamas mokerdžiai stebėti subrendusią moterį, kai tuo tarpu jis turėtų matyti vos atbundačią meilę jaunuolę (dar nesukakusią keturiolikos metų). Tačiau kiekviena balerinos laikysena, kiekvienas jausmo perdavimas, kiekvienas menkiausias jos disciplinuoto kūno judesys išreiškia jaunystės švelnumą, nekalumą ir šviežumą. Ar ji pasitraukia nuo persekiojančio Paris ar stovi prie lango, nuo kurio tik ką dingo Romeo, visur dvelkia tikra poezija ir tobulumas. Ir šokyje jos lieknos rankos judesys lygiai taip pat iškalbingas, kaip ir žvilgsnis!

Nurjev, nežiūrint ugningumo ir įsakmingo valdymosi, įnešto į sceną, yra dar be to nuostabiai fotogeniškas jaunas vyras. Baletas, pastatytas Londono Covent Garden teatro scenoje, virsta daugiau drama nei baletu.

Muzikinis perdavimas galėtų būti kiek geresnis, nors išpildo Royal Opera orkestras.

Tačiau visumoje baletas yra tikra šventė neapčiuopiamo dindungumo: muzikos, choreografijos (Kenneth MacMillan) ir šokio. Ir taip šis baletas, turėjęs pasaulinę premjerą prieš daugiau kaip metus laiko (1965 m. vasario mėn.), o Chicagoje dabar 1966 m. spalio mėn. yra vienas pačių išskirtiniausių baletų mūsų laikotarpyje.

Lituanistikos mokslo naujienos

Vilniuje pernai buvo pradėtas leisti naujas kalbotyros žurnalas Baltistica. Tai yra vienintelis pasaulyje žurnalas, specialiai skirtas baltų kalbotyros klausimams. Žinoma, jame, atodo, bus spausdinama ir kitokiais kalbotyriniais klausimais straipsnių. Žurnalas daro gerą įspūdį. Jame bendradarbiauti yra taip pat pakviesti ir kai kurie Vakarų kalbininkai.

Anksčiau vienintelis specialiai baltistikai skirtas žurnalas buvo Italijoje leidžiamas Studi baltici, kuriame buvo paskelbta labai svarbių straipsnių baltų kalbotyros ir literatūros klausimais. Tačiau jau keliolika metų, kai "Studi baltici" sustojo.

Garsi Oalndijos leidykla Martinus Nijhoff rengiasi netrukus išleisti Baltramiejaus Vileto katekizmo (1579) mokslinį nagrinėjimą. Leidinį paruošė amerikietis profesorius George B. Ford, apie kurį jau ir anksčiau DRAUGE buvo rašyta. Tai bus svarbus įnašas į senosios lietuvių kalbos tyrinėjimo darbą.

Carl Winter leidykla Heidelberge jau išleido prof. Senno

kumas kitiems negali būti nė valdybos, ne visuomenės įstatymu įvesti.

Pirmieji — ir smagūs — egzaminai prieš akis!

Antanas Saulaitis

knygą: Handbuch der litauischen Sprache. Band 1: Grammatik. Tai bus svarus veikalas, daugiausia nagrinėjęs bendrines lietuvių kalbos išsivystymą nuo Mažvydo ligi mūsų dienų.

Prof. Raphael Sealey dėstys lietuvių kalbą Buffalo (N. Y.) valstybiniame universitete.

Ateinantį pavasario semestrą prof. Sealey pradės dėstyti lietuvių kalbą Buffalo valstybiniame universitete. Jis tikisi turėti keliolika studentų, gal kelis lietuvių, bet taip pat kelis amerikiečius studentus iš įvairių kalbų ir antropologijos departamentų.

Lietuvių kalba bus dėstoma po dvi valandas savaitėje.

Prof. dr. William R. Schmalstieg šių metų pavasario semestre dėstė lietuvių kalbą Pennsilvanijos valstybiniame universitete (Pennsylvania State University, University Park, Pa.).

Tai buvo seminarinio pobūdžio kursas pažengusiems kalbotyros studentams susipažinti su lietuvių kalba.

Prof. dr. Schmalstieg yra profesorius Senno ir Salio mokymų, dabar eina Pennsilvanijos valstybiniame universitete slavų kalbų departamento vedėjas pareigas. Jis, kartu su prof. A. Klimu ir L. Dambriūnu, paruošė didelę lietuvių kalbos gramatiką angliškai Introduction to

Modern Lithuanian, kuri jau įšes Vinco Krėvės literatūrinę premiją, yra Pennsilvanijos universiteto (University of Pennsylvania, Philadelphia, Pa.) muzikos bibliotekos direktorius. Jis yra taip pat PLB Kultūros tarybos narys.

Yra tam tikrų vilčių, kad lietuvių kalba gal bus ateityje, nors ir neperiodiškai, dėstoma sekančiuose universitetuose: University of Illinois (Urbana), Northwestern University, taip pat gal ir Ohio State University, Columbus, Ohio.

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON SAVININKO SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3911 West 111th Street
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas Visame Mieste
Telef. — CEDarcrest 3-6335
Vienas blokas nuo kapinių

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
2533 West 71st Street Tel. GR 6-2345 - 6
1410 So. 50th Ave., Cicero Tel. TO 3-2108-09
AIKETE AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YARds 7-1741-2
4330-34 South California Avenue
Telef. LA 3-0440 ir LA 3-9852

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINYSIA
Geriausios gėlės dėl vestuvių, banketų laidotavė ir kitų papuošimų
2445 West 63rd STREET
Telef. PROspect 8 - 0833 PROspect 8 - 0834

MAZEIKA & EVANS
FUNERAL HOME
THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS
Parking Facilities
6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8600

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACKAWICZ	
2424 W. 69th STREET	Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE	Tel. VIRginia 7-6672
PETRAS BIELIONAS	
4348 S. CALIFORNIA AVE.	Tel. LAfayette 3-3572
ANTANAS M. PHILLIPS	
3307 S. LITUANICA AVE.	Tel. YARds 7-3401
POVILAS J. RIDIKAS	
3354 S. HALSTED STREET	Tel. YARds 7-1911
LEONARDAS F. BUKAUSKAS	
10821 S. MICHIGAN AVE.	Tel. COmmodore 4-2228
JURGIS F. RUDMIN	
3319 S. LITUANICA AVE.	Tel. YARds 7-1138 — 1139
VASAITIS — BUTKUS	
1446 S. 50th AVE. CICERO, ILL.	Tel. OLYmpic 2-1003

Automobilio nelaimės atveju skambinkite
(In case of accident, call)
COUNTRY AUTO REBUILDERS
GR 6 - 7777 24 hour towing service
Karosierijos taisymas, stabdžiai, motorai, tepimas ir smulkūs pataisymai

FRONT WHEEL ALIGNMENT — WHEEL BALANCING
BODY AND FENDER WORK
PAINTING, MECHANICAL REPAIR
2423 W. 59th St., Chicago, Ill., 60629
Savininkas — MIKAS ČESAS

KALĖDINĖS DOVANOS
pasieks greičiausiai Jūsų artimuosius
LIETUVOJE,
jei siūsite jas per
CENTRAL PARCEL SERVICE, Inc.
220 South State St., Tel. WA 2-9354
arba
2618 West 63rd St., Tel. WA 5-2466
Mūsų turimas ypatingai gausus pasirinkimas įvairiausių prekių ir mūsų patarimai palengvins vertingų siuntinių sudarymą. Atsilankykite pas mus ir vietoje įsitikinkite.

Per mus galite užsakyti ypatingai mieliai priimame ir išsiųstas dovanas — automobilius, siuntinius, sudarytus iš šaldytuvų, motociklų, televizorių, siuntėjų nuosavų daiktų ar maisto produktų.

Reikalaukite iš mūsų naujus katalogus bei muitų sąrašus
Garantuota siuntinių pristatymą atliekame net 19 m.

Akademinių Prošvaistės

Leidžia Lietuvių Studentų Sąjunga

Redaguoja L.S.S. Centro valdyba. Rankraščius siųsti šiuo adresu: "Akademinių Prošvaistės", 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. "Akademinių Prošvaistės" išleina kiekvieno mėnesio trečiąjį šeštadienį.

LSS METINIS SUVAŽIAVIMAS

Kaip jau buvo pranešta praėjusiam "Akad. Prošvaistė" numerio, 16-tas LSS visuotinis suvažiavimas įvyks Toronte, Royal York viešbutyje. Bus visiems studentams ir skyrių valdyboms išsiuntinotos viešbučio rezervacijų kortelės. Kambarių kainos sekančios: vienam \$7.50, dvigubas 10.50, trigubas 13.50. Šitos kainos yra daug mažesnės už normalias. Kad studentas gautų šitas nuolaidas, jis turi būti suvažiavimo delegatas. Todėl prašom visų studentų, užpildžius kortelės, grąžinti jas į viešbutį, kad būtų garantuotas kambarys su nuolaida.

Bendri suvažiavimo programos bruožai jau yra numatyti. Suvažiavimas bus atidarytas Padėkos dieną, lapkričio 24, trečia valandą po pietų. Po atidarymo bus tradicinis susipažinimo vakaras. Tik šiais metais toks skirtumas, kad vietoje kelių atskirų ideologinių organizacijų šokių bus vieni bendri šokiai.

Penktadienio programa prasidės vienuoliktą val. ryto ir tęsis iki pusės pirmos. Antroji dalis prasidės pusę dviejų ir baigsis pusę keturių. Ketvirtą valandą prasidės diskusiniai būreliai, kurių temos bus grynai akademiškos. Vakare — "a go-go" šokiai.

Šeštadienio programos pradžia — vienuoliktą ryto. Tos dienos pirmą dalį bus skirta grynai organizaciniams klausimams ir diskusijoms. Antroje programos dalyje, kuri prasidės pusę antros, įvyks paskaita, rezoliucijų pristatymas ir suvažiavimo uždarymas.

Vakare įvyks uždarymo balius su programa. Baliaus programą jau sutiko atlikti Chicago "Antrasis Kaimas". Prieš prasidedant baliui, bus šiaurės Amerikos Lietuvių Jaunimo Metų uždarymas.

Norim pranešti, kad jau visai eilė labai įdomių prelegentų yra sutikę skaityti paskaitas arba praveisti diskusinius būrelius. Kiek vėliau, kai sąrašas bus pilnai užbaigtas, jų vardai bus pranešti.

Galima spręsti, kad suvažiavimas bus visiems studentams naudingas, įdomus, linksmas ir, svarbiausia, turėtų sustiprinti kiekvieną studentą dvasiškai kaip lietuvį — akademiką.

Kviečiame visus ruošti suvažiavime dalyvauti.

Rengimo komitetas

Andrius Šileika, LSS suvažiavimo Toronto ruošimo komiteto pirmininkas. Nuotr. G. Naujokaičio

Studentų ateitininkų šiemetinė tema

Studentų ateitininkų dvasios vadas kun. Kazimieras Pugevicius, pristatydamas naujų veiklos metų temą, savo rašte, be kita ko, sako:

"Praeitais metais pasklido taip vadinama "God is Dead" teologija. Ar mes rimtai į ją žiūrėsime, ar ne, nėra klausimo, kad dažnai pasaulyje matome reiškinių, kurie liudija, jog pasaulis formaliai kartais išpažįstas Dievą, praktiškai nekreipia į Dievą dėmesio. Yra rimtai galvojančių, kurie daro išvadą, kad šiomis dienomis pasaulis aplamai gyvena be Dievo. Tai yra — jis nesiskaito su Dangiais Būtybe.

Tokiame pasaulyje ateitininkas stovi ir skelbia pasauliui, kad jis už šio pasaulio regimų reiškinių išpažįstą antgamtinį pasaulį, ir kad jame viešpatuoja aukščiausia Būtybė, kurią mes vadiname Dievu.

Kad ateitininkas nepaskęstų savo aplinkoj, jam reikia arčiau pažinti savo tikėjimo turinį. Nėgana jam mokyklos vadovėlių ir sekmadienio pamokslų. Jeigu jis kitose mokslo šakose bręsta ir į jas gilinasi, tai ir savo tikėjimo moksle, kuris vadina-

Studentų ateitininkų sąjungos 1966 metų suvažiavimo metu Camp Jolly Acres, Maryland, rugsėjo 2 d. Iš k. į d.: Vacys Šaulys, naujai išrinktas 1966-67 mokslo metų SAS pirmininkas Eimutis Radžius, buvęs pirmininkas Augustinas Idzels ir Laima Bačinskaitė.

Nuotr. Gedimino Naujokaičio

KAS ATSTOVAUJA JAUNIMUI?

"Po Kongreso pirmieji sujudę rytiniai jaunimas". Tokia antraštė pasirodė tema "Jaunimo Metai ir kas toliau?", Watterburyje, Conn., rugsėjo 18—19 studijų dienų aprašymas ir nutarimai (Darbininke IX. 23, Dirvoje IX. 28, Drauge X. 5). Nesulaukiant tikslesnio aprašymo iš rengėjų, pateikiama ši skaitmeninė studijų dienų apžvalga, nenagrinėjant pačių nutarimų turinio, su kurio Jaunimo kongresą smerkiančiomis nuomonėmis ten dalyvavę du Lietuvių studentų sąjungos Centro valdybos nariai (K. P. Žygas ir A. Saulaitis) nesutinka.

Dalyviai. "Rytinis jaunimas posėdžiauja". "Dalyvavo 70 iš rytinio pakraščio". Atidaryme dalyvavo 30 asmenų, vėliau apie 40. Per abi dienas iš karto (išskyrus šokiuose) daugiausia salėje sėdėjo 47.

Studijų dienos kviestos Waterburio Jaunimo metų komiteto (kuris pats nėra rinkiminiu būdu sudarytas). Iš Jaunimo metų komitetų atstovavo penki (Philadelphia, Boston, Waterbury, Worcester, New York), nedalyvavo 4 (Baltimore, Hartford, Brockton, Linden, N. J.); buvo asmenų iš dviejų kitų vietovių (Putnam, New Haven).

Jaunimo metų komitetus perorganizuoti į Jaunimo sekijas ar seniūnijas numatyta jau seniau PLP valdyboje ir PLJK komitete ir todėl pastangos tai įvykdyti sveikintinos. Studijų dienos siūlyta dar kviešti "jaunimo suvažiavimą", kaip aukščiausią organą, ir kviešti "jaunimo konferenciją" statutui priimti. Čia labai jautrus atstovavimo klausimas, jeigu būtų sekama Waterburio studijų dienų pėdomis.

Nutarimų sekcija. Nutarimai paskelbti kaip "Suvažiavimo nutarimai", "Rytinio pakraščio jaunimo nutarimai", "daugumos sekcijos nutarimai". Nedalyvavusiam ir tik spaudoje apie šiuos nutarimus sužinojusiam tenka paaiškinti, nes galėjo susidaryti įspūdis, jog šios studijų dienos prilygstančios ir pačiam kongresui.

Studijų dienoms taikyti nutarimai svarstyti sekcijose, kuriose dalyvavo 25 asmenys, dauguma dalyvavo ir organizaciniame posėdyje. Po diskusijų vyko šeši balsavimai: 1) Kongreso rezoliucijos "apgaulingai ir neteisėtai priimtos" — 17 už (kiti nebalsavo ar balsavo prieš); 2) nepasakyta aiškiai už Lietuvos laisvę (21 už); 3) nepaminėtas religinis persekiojimas (15 už); 4) nepasmerkta komunizmas (19 už); 5) šio posėdžio rezoliucijų išsireiškimus reik'a sušvelninti (15 už, 2 prieš); 6) politinės JK rezoliucijos neaiškios, dviprasmiškos (23 už, 1 prieš). Sekcijai išsiskirstant, tekstas turėjo būti suredaguotas ir pateiktas visumai.

Nutarimai turėjo būti priimti visumos. Sekmadienį, pasitarimo pradžioje 2 val., buvo 42 asmenys; 4 val. buvo 41, kurių 20 jaunesni ir 21 vyresni, jaunimu

tovijų (Putnam, New Haven). Nebuvo kviešti jokie jaunimo akademinių, sportinių ar kitų organizacijų atstovai. Atvyko pavieniai asmenys, spaudoje pranešimą pamatę.

Organizacinė sekcija. "Atlanto pakraščio jaunimo organizacinė sekcija, sudaryta daugumoje iš atskirų vietovių tam reikalui svarstyti atsiųstų atstovų, svarstė šio pakraščio jaunimo suorganizavimo klausimą".

Rengėjai Atlanto pakraščio priskaito Naująją Angliją, New Jersey, New York, Pennsylvania, Maryland ir District of Columbia. Skačiuojant Lietuvių Bendruomenės apylinkes, studijų dienos dalyvavo asmenys iš šešių apylinkių vietovių ir New Yorko (kuris turi septynias apylinkes, bet tik vieną Jaunimo metų komitetą), o nedalyvavo iš 18 apylinkių (neskaitant tolimesnių tų valstijų miestų — Rochesterio, Buffalo, Pittsburgh'o).

Jeigu nerinkto Jaunimo metų komiteto nariai, kvietę studijų dienas, praveda minėtame sekcijos posėdyje rezoliuciją, kad net Jaunimo kongreso nutarimai neatstovavo Jaunimo kongreso ir lietuvių jaunimo pasaulyje ir JAV-bėse nuomonės, tai kieno nuomonę atstovauja spaudoje paskelbtų nutarimų autoriai ir kiek reikšmės turi rezoliucijos ir studijų dienos? Juk Kongreso rezoliucijų komitetas sudarytas iš 16 kraštų rinktų atstovų ir JAV penkių asmenų, atstovaujančių pagrind-

skaitant visus Jaunimo metų komitetų narius ir pavienius asmenis ligi 35 metų; 5 val. buvo 16 vyresnių (kurių iš Waterburio 8, New Yorko 6, kitų vietovių 2) ir 25 jaunesnių (New Yorko 8, Waterburio 5, New Haveno 1, Putnamo 1, Bostono 3, New Jersey 2, Worcesterio 3, Philadelphia 2), kurių bent 8 nepritarė netvarkingai procedūrai.

Nutarimų tekstai pristatyti. Pastebėjus, kad jau daug asmenų tuo metu (5:30) iš salės dingę (liko 29, kurių 17 jaunimo), siūlyta, jog nutarimai būtų paskelbti "sekcijos daugumos", kuri posėdžiavo iš ryto, vardu, nors spaudoje skelbiama, kaip minėta iš pradžių, ir viso rytinio pakraščio jaunimo vardu. Balsavo visuma: prezidiumas paskelbė, kad 25 balsai už, 5 prieš, 1 nebalsavo, viso 31 asmuo. Vienam dalyvių pastebėjus, kad salėje tik 29 asmenys, buvo perbalsuota, ir šie rezultatai buvo 18 už, 7 prieš, 4 nebalsavo.

Jeigu nerinkto Jaunimo metų komiteto nariai, kvietę studijų dienas, praveda minėtame sekcijos posėdyje rezoliuciją, kad net Jaunimo kongreso nutarimai neatstovavo Jaunimo kongreso ir lietuvių jaunimo pasaulyje ir JAV-bėse nuomonės, tai kieno nuomonę atstovauja spaudoje paskelbtų nutarimų autoriai ir kiek reikšmės turi rezoliucijos ir studijų dienos? Juk Kongreso rezoliucijų komitetas sudarytas iš 16 kraštų rinktų atstovų ir JAV penkių asmenų, atstovaujančių pagrind-

Pasitarimas LSS suvažiavimo reikalais. Iš k. į d.: Gedvila, Algis Rukšėnas ir Rūta Domarkaitė — LSS užsienio reikalų vedėja. Nuotr. Gedimino Naujokaičio

"Ar Dievas miręs" diskusijos šviesos - Santaros suvažiavime Tabor Farm, Mich., rugsėjo 3-11 d. Iš k. į d.: Darius Lapinskas, dr. Vytautas Kavolis, Mykolas Drunga, Algis Makaitis ir Paulius K. Žygas. Nuotr. Gedimino Naujokaičio

Gandai ir Pasaulio lietuvių studentų atstovybė

Praeitų paskutinių kelių savaitėjų laikotarpyje spaudoje vis pamatydavome pranešimą apie Jaunimo konferenciją, šaukiamą New Yorke spalio 29—30 dienomis. Pranešimai nurodo, kad konferencija, šalia kitų nutarimų, sieks nurodyti konkrečias darbo gaires Pasaulio lietuvių studentų atstovybei.

Lietuvių studentų sąjungos Centro valdyba nori atkreipti studentijos ir visuomenės dėmesį į faktą, kad ši konferencija yra šaukiama pavienių asmenų, kurie atstovauja tik save. Rengėjai nėra autorizuoti nei Liet. stud. sąj. cv-bos, nei Tarptautinio skyriaus — vienintelės JAV-ių institucijos, įeinančios į PLSA-bę. Rengėjai nedalyvavo pasitarimuose su įpareigotais kitų kraštų atstovais. Prieškongresinėje stovykloje, ne dalyvavo ir steigiamajam posėdyje Jaunimo kongrese. Konferencijos šaukėjų pranešimas taipgi įrodo, kad rengėjai nerado reikalo susipažinti su pagrindiniais faktais ir žiniomis, liečiančiomis PLSA-bę, nors šios žinios buvo visuomenei pristatytos paskutiniame "Akademinių Prošvaistė" numeryje. Liet.

stud. sąj. skyriai buvo informuoti daug anksčiau — liepos mėnesyje. Asmenys, giliai susidomėję ir tikrai susirūpinę stiprinimu tarpkontinentinių ryšių lietuvių studentų tarpe turėtų kreiptis į LSS cv-bą ar LSS Tarpt. skyrių. Deja, konferencijos rengėjai ten nesikreipė, užtat jie neįeina į šių atsakmingai susirūpinusių asmenų grupę.

Vieninteliai asmenys, turintieji visas žinias ir faktus, liečiančius PLSA-bę, yra viršuje minėtų institucijų nariai ir kitų kraštų studentijos atstovai, dalyvavę PLSA-bės organizaciniuose ir steigimo posėdžiuose. Šitie asmenys painformavo studentiją ir visuomenę.

Neinformuotų mėgėjų šaukiamos konferencijos, rezoliucijos bei nutarimai liečiantys PLSA-bę, remsis pletkais, gandai ir svajonėmis. Visuomenei tokie nutarimai nereikalingi. Gal konferencijos rengėjai susipras nekalbėti jaunimo vardu, o pristatyti savo asmenines nuomones kaip tokias?

Kęstutis Paulius Žygas, Liet. stud. sąj. CV-bos pirm.

Posėdis pranciškonų namuose. Aptariami ateinančio Studentų sąjungos suvažiavimo reikalai. Iš kairės: Dalė Skirinskaitė — suvažiavimo rengėja, Rūta Domarkaitė — LSS užsienio reikalų sekretorė, Kazys Snieška — LSS Centro valdybos vice-pirmininkas ir Audrius Šileika — suvažiavimo rengėjas. Nuotr. Algio Rukšėno

Dėmesio! Visi paremkite "Teach - In"

Pranešame visiems, kad lap. S. S. Tarptautinio skyriaus krioči 11 d., 6 val. vak, Illinois universiteto patalpose įvyks L.

dines jaunimo organizacijas: ateitininkus, skautus, neo-lituanus, studentus ir Bendruomenę su Kongreso komitetu.

Gerbtina kiekvieno asmens nuomonė ir jo teisė spaudoje ją išreikšti bei sambūriuose aptarti. Gerbtina ir skaitytojo teisė žinoti, kokios yra nuomonės, kas nuomones reiškia, ir kokiose sąlygose jos išsivystė ir buvo paskelbtos. C. V.

ruošiamas "Teach - In". Universitete aktyviai dirba Lietuvių studentų klubas "Lituanica", kurio ryšininkė su Tarptautiniu skyriumi yra kol. Aldona Zailskaitė.

Norėčiau paaiškinti, ką šis "Teach - In" reiškia. Pats žodis nurodo, kad tai yra tam tikra mokymo procedūra. Dalinai taip ir yra. "Teach - In" yra paskaitų ciklas aktualiomis akademiškos pobūdžio temomis, kurias skaito patyrę profesoriai, atvykę iš kitų universitetų. Tokius ciklus ruošia vienas ar kitas fakultetas bei įvairios tam tikslui suorganizuotos grupės universitete.

Čia yra paminėtina, kad pirmą kartą įvyksta "Teach - In", ruošiamas lietuvių studentų. Programą palaiko ir finansiskai remia pats universitetas, kaip oficialią semestro programos dalį.

Programa vadinasi "Colonialism: Soviet style". Pagrindinių kalbėtojų yra pakviestas Charles Percy, kuris neseniai buvo (Nukelta į 7 psl.)

Daugiau "Akademinių prošvaistė" 7-tame puslapyje

Naujai išrinkta Studentų ateitininkų sąjungos valdyba 1966-67 metams posėdžiauja. Iš k. į d.: Augustinas Sužiedėlis — vicepirm. moksleivių reikalams, Rima Salytė — spaudos - informacijos skyriaus vedėja, Danutė Muraškaitė — spaudos - informacijos skyriaus padėjėja, Rimas Šilgalis — išdėlininkas, Vita Norėkaitė — sekretorė, Eimutis Radžius — pirmininkas ir Vėjūnė Svetlytė — užsienio skyriaus vedėja. Nuotr. Gedimino Naujokaičio